

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
58. (1378.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,1260 ▼
	1 amerikai dollár	2,9049 ▼
	100 magyar forint	1,5338 ▲

Társadalom 7**Sztrájkra kész házi orvosok**

Április elsejétől nem írnak támogatott receptet és nem adnak ki küldőpapírt a házi orvosok – így tiltakoznak az idei évre érvényes keretszerződés feltételei ellen, mert attól tartanak, hogy a rendelők fenntartása kerülhet veszélybe.

Kultúra 8**Újjászületőben a városháza**

Befejezik a héten a Maros Megye Tanácsának és a prefektúrának helyet adó régi városháza több hónapja tartó belső restaurálását. A felújítás már igen időszerű volt az 1907-ben befejezett épületen, a falak már nagyon rossz állapotban voltak.

Média 9**Elhunyt Elizabeth Taylor**

Hetvenkilenc éves korában tegnap meghalt Elizabeth Taylor Oscar-díjas filmszínésznő. Ügynöke nyilatkozata szerint a színésznő „békésen hunyt el” szerdán a Los Angeles-i Cedars-Sinai kórházban, ahol hat hete kezelték szívelégtelenség miatt.

Vezércikk 3**A pokol helyszínei**

Szinte hihetetlen, de a szigetországban átlagosan három napra van szükség a föld-rengés által tönkretett egy-egy autópálya újjáépítéséhez, mivel két évtized alatt alig 300 kilométernyi sztráda készült, az

is folyamatosan „földrengés utáni állapotban” van. A felkelő nap országában cunami után néhány nappal újraindítottak az iskolák, a Dâmbovița partján pedagógusok folyamatosan a tanév bojkottjára készülnek.

Bogdán Tibor

Román Titanic bevetésén

A Ferdinánd fregattal és 207 katonával vesz részt a líbiai hadműveletekben BukarestCsak hullámokat vet? Călin Popescu-Tăriceanu volt kormányfő szerint a másodkézből vásárolt Ferdinánd fregatt nem alkalmas a feladatra Fotók: Mediafax

Románia a Ferdinánd nevű fregattal részt vesz a Líbia elleni fegyverembargó érvényre juttatásában – döntötte el a Legfelső Védelmi Tanács. A csatahajó és 207 fős legénysége egy hónap alatt készül fel a tengeri küldetésre, amelynek költsége – 4,5 millió euró – kiutalásáról tegnap döntött a kormány. A Kadhafi hadállásait támadó szövetségeseknek eközben sikerült harcképtelenné tenniük a líbiai légierőt, így most már szabadon repülhetnek az észak-afrikai ország egész légtérében és intézhetnek támadást szárazföldi csapatok ellen bárhol, ahol azok az ártatlan polgári lakosságot fenyegetik. **2., 3. és 4. oldal** ▶

Elnapolták Orbán elítélését

Cs. P. T.

▶ Nem vitatta meg tegnap a képviselőház külügyi szakbizottsága azt a nyilatkozattervezetet, amelyet az ellenzéki Nemzeti Liberális Párt (PNL) javasolt a magyarországi politikusok – köztük Orbán Viktor kormányfő – március 15-i üzeneteinek elítélésére. A testület döntésképtelen volt, ugyanis 23 tagja közül csak öten jelentek meg az ülésen – tudtuk meg Korodi Attilától. A szakbizottság RMDSZ-es elnökének tájékoztatása szerint a tervezetről szóló jelentés elkészítésének határideje lejárt, így a nyilatkozat sorsa a továbbiakban a képviselőház vezetőségétől függ.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Közeledik a radioaktív felhő

▶ Bár korábban az egészségügyi tárca figyelmeztetett, hogy orvosi előírás nélkül a jódtabletták fogyasztása többet árt, mint használ, még mindig nagy a kereslet a

készítmények iránt a hazai patikákban. A pánikhangulatot növelheti, hogy a Japánban keletkezett radioaktív felhő egy hét múlva Romániát is eléri. **2. oldal** ▶

A „jódhisztéria” Észak-Amerika után most már Európát is elérte

Lenyelik az „áfa-falatot“?

▶ Ismét napirendre került az alapélelmiszerek áruforgalmi adójának (áfa/TVA) öt százalékra való csökkentése, miután a szenátus költségvetési bizottsága tegnap visszautasította Traian Băsescu államelnök azon kérését, hogy módosítsák a vonatkozó törvénytervezet szövegét. „Nem tartom valószínűnek, hogy az alapélelmiszerek ötszázalékos adójából törvény lesz, mivel a jelenlegi konjunktúra költségvetési szempontból nem engedi meg egy ilyen arányú csökkentés bevezetését” – mondta el az ÚMSZ-nek Gyerkó László RMDSZ-es szenátor. Az intézkedés érvénybelépése esetén az államkincstár legkevesebb 850 millió euróval lenne szegényebb. **6. oldal** ▶

Röviden

Alkotmányos a munkatörvénykönyv

Az Alkotmánybíróság tegnap elutasította az ellenzék által megfogalmazott beadványt, és nem talált semmi kivetnivalót a kormányzati felelősségvállalással elfogadott munkatörvénykönyvben. A taláros testület határozata nyomán a jogszabályt kihirdetésre küldik az államfőhöz.

Félnek a Sobaru-effektustól

Üresen marad ezentúl a képviselőház erkélyeinek első sora a plenáris ülések alatt, ugyanis a házbizottság tegnap arról döntött, hogy „a látogatók biztonsága érdekében” ott csak egy-egy biztonsági őr foglalhat helyet. Az állandó bizottság így szeretné megelőzni, hogy figyelemfelkeltő öngyilkossági merényletek hajthassanak végre. Mint ismeretes, tavaly decemberben, a közalkalmazotti bérek csökkentéséről szóló törvénytervezet ellen benyújtott bizalmatlansági indítvány vitáján Adrian Sobaru, a köztvéte villanyszerelője levetette magát a plenáris terem erkélyéről. Komoly sérülésekkel járó tettét a kormány intézkedései okozta elkeseredettségével indokolta.

MIÉRT-esek Bukarestben

Kétnapos bukaresti munkalátogatást szervezett a Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT) megújult elnöksége és tagszervezeteinek képviselői számára. A delegáció tagjait fogadták a kormány, a parlament, illetve különböző intézmények RMDSZ-es képviselői. A 28 tagú MIÉRT-küldöttséget fogadta többek között Kelemen Hunor RMDSZ-elnök, Markó Béla miniszterelnök-helyettes és Borbély László környezetvédelmi miniszter is.

A Szvoboda párt az „ukránellenes tevékenység” beszüntetésére szólít

Felhívást tett közzé tegnap a szélsőjobboldali Szvoboda párt kárpátaljai szervezete, amelyben arra szólítja fel a helyi magyar közösséget, hogy bírja rá vezetőit úgymond az ukránellenes tevékenység beszüntetésére. A kárpátaljai Zakarpattya.net.ua hírportál által közzétett felhívás a többi között leszögezi: az Ukrajna függetlenné válása óta eltelt két évtized során az ukrán hazafiak egyszer sem teremtettek nemzetiségi konfliktushelyzetet, sőt „a magyar közösség számára a világon alighanem a legjobb feltételeket hozták létre a mindenirányú fejlődéshez”.

Októberben lesz az elhalasztott keleti partnerségi csúcstalálkozó

Októberben, a lengyel és a magyar miniszterelnök társelnökletével rendezik meg Lengyelországban az Európai Unió és annak úgynevezett keleti partnerségi programjához tartozó országok csúcstalálkozóját – közölte Jacek Saryusz-Wolski lengyel európai parlamenti képviselő tegnap Brüsszelben. A május végén közép- és kelet-európai országok államfőinek részvételével szintén Lengyelországban tartandó találkozó (amelyen várhatóan Barack Obama amerikai elnök is részt vesz) nem európai uniós rendezvény – tette hozzá a néppárti EP-frakcióhoz tartozó képviselő.

A jemeni parlament törvénybe iktatta a szükségállapotot

A jemeni parlament tegnap törvénybe iktatta az elnök által kihirdetett szükségállapotot, de az ellenzék azon nyomban kétségbe vonta a törvényhozás illetékességét. A hivatalos közlés szerint a 301 tagú parlamentben 164-en voltak jelent a szavazáskor, és közülük 162-en szavaztak a március 18-án kihirdetett szükségállapot törvényerőre emelése mellett. Az ellenzéki Iszlám (Reform) Párt egyik képviselője viszont azt állította, hogy az üléssteremben mindössze 133-an tartózkodtak, így nem volt meg a kellő számú hónapja a határozatképességhez.

Közel a radioaktív felhő

Antal Erika

A bukaresti Meteorológiai Intézet szakértői szerint egy hét múlva érheti el Romániát a fukushimai atomerőmű meghibásodásából keletkezett radioaktív felhő. Az igen kis mennyiségű radioaktív részecskéket tartalmazó légáramlatok Európába már elértek Japánból. Tegnap Izlandon regisztráltak rendkívül csekély radioaktivitást és az osztrák Központi Meteorológiai és Geodinamikai Intézet (ZAMG) szerint egy alig mérhető koncentráció Ausztriát is elérhette.

A hazai szakemberek szerint a Romániát is érintő légáramlat részecskéinek sugártartalma egészen elenyésző lesz. Erről próbálták meggyőzni tegnap a lakosságot a bukaresti Közegészségügyi Intézet munkatársai. Az intézmény szakorvosa, Alexandra Cucu szerint annak is „nagyon kicsi a kockázata”, hogy a romániaiak sugárszennyezett élelmiszer fogyasztanak.

„Jódhisztéria” Bukarestben

Romániába azonban már akkor beköltözött a félelem, amikor a radioaktív felhő még messze járt az országtól. A lakosság már a múlt hétvégétől megrohmozta a patikákat, hogy jódtablettákat vásároljon. A bukaresti gyógyszertárak két nap alatt kifogytak emiatt a készleteikből. A „jódhisztéria” láttán az Egészségügyi Minisztérium a hét ele-

Japánban a jódtablettákat már a fukusimai katasztrófa utáni első órákban elkezdték osztogatni

jén nyugalomra intette a lakosságot. A szaktárca tájékoztatása szerint a nemradioaktív jód megelőző használata csak abban az esetben indokolt, ha valaki radioaktív jóddal szennyezett levegőt lélegez be.

Többet árt, mint használ

A nyugtatás ellenére a jódtabletta iránt még mindig nagy a kereslet. Az egyik marosvásárhelyi patikában kérdésünkre elmondták: többen veszik a készítményt, mint máskor, de van raktáron,

nem tartanak attól, hogy elfogy. A gyógyszerész elmondta, a gyermekeknek ajánlott a jód szedése, felnőtkorban ugyanis már nem használ, de sok kárt okozhat a szervezetnek. „Jódmérgezés okozhat, a felboríthatja a pajzsmirigy működését, ezért nem ajánlott szedni, természetesen ha valaki ezt kéri, kiszolgáljuk” – mondta a gyógyszerész.

Egy másik marosvásárhelyi patikában is elmondták: sorok ugyan nem voltak, de érezhető, hogy az emberek aggódnak az egészségükért, ami abban is meg-

nyilvánul, hogy sokkal többen vásárolnak jódtablettát a szokásosnál. „Inkább azzal magyarázom, hogy az emberek nem tudják pontosan, mit is okozhat a sugárfertőzés. Valami olyan rejtélyes dolog ez, ami ellen igazán nem is tudják hogyan kell, vagy hogyan lehet védekezni. Ezt az egyet hallják, hogy a jódtabletta talán használ, pedig ez téves információ, felnőtteknek már nem használ ebben az esetben” – mondta a gyógyszerész.

Kulcsár Júlia nyugdíjas úgy véli, jó az elővigyázatosság, ezért vásárolt jódtablettát. „Annak idején, amikor megtörtént a csernobili katasztrófa, akkor is vettünk, akkor a körzeti orvosi rendelőben is kaptunk. Emellett jódozott sőt használunk, mert az is megvéd a sugárfertőzéstől. Én nem hiszek abban, hogy fölösleges volna a szedése, ami biztos, biztos, bevesszem” – magarázta a nyugdíjas asszony az egyik Tudor negyedbeli patikában. ◀

Nincs sugárszennyezett élelem az EU-ban

Az eddigi vizsgálatok szerint nem sugárszennyezettek a Japánból az Európai Unióba importált élelmiszerek. „Semmit nem találtunk” – jelentette ki tegnap az Európai Bizottság fogyasztóvédelmi felelősének szóvivője. Frederic Vincent elmondta, hogy a bizottság a múlt héten szólította fel a tagországokat a szükséges vizsgálatok elvégzésére, s a most nyilvánosságra került első eredmények nem jeleztek sugárveszélyt az élelmiszerekben. Az Eu-

rópai Unió tagországai az uniós élelmiszeripari gyorsriasztási rendszerén (RASSF) keresztül értesíthetik az uniós hatóságokat és a többi tagországot egy esetleges szennyezettségről. Ugyanakkor a szóvivő utalt arra, hogy az Európai Uniónak viszonylag csekély a Japánból származó élelmiszerimportja, tavaly mindössze 65 millió eurót tett ki: a tagországok elsősorban halat, valamint tenger gyümölcseit vesznek Japánból.

Légvédelem nélkül Líbia

Hírösszefoglaló

Harcéptelessé vált a líbiai légiere, a szövetségesek megsemmisítették, így most már szabadon repülhetnek az észak-afrikai ország egész légterében és intézhetnek támadást szárazföldi csapatok ellen bárhol, ahol azok az ártatlan polgári lakosságot fenyegetik – közölte egy magas rangú brit parancsnok tegnap. „Most kitartó, engesztelhetetlen nyomást gyakorlunk a líbiai fegyveres erőkre” – mondta a kiadott közlemény szerint Greg Bagwell helyettes légimarsall egy délolasz légibázison, ahol a brit vadászgépek állomásoznak. A Bagwell által a BBC-vel közölt adatok szerint a szövetségesek az elmúlt napok folyamán 300 légi bevetést hajtottak végre Líbia fölött, és 162 Tomahawk robotrepülőgépet indítottak kijelölt célpontokra. A brit parancsnok szólt arról is, hogy „bizonyos változásokra” számít a szövetséges erők parancsnoki struktúrájában, de hozzátette, hogy a hadművelet zökkenőmentesen folytatódik majd.

A francia külügyminiszter tegnap optimistának mutatkozott a

Líbia elleni háború kimenetelét illetően. „Nem hiszem, hogy a líbiai hatóságok összetartása sokáig megmarad Kadhafi és a klánja körül” – mondta Alain Juppé egy sajtótájékoztatóján. „Szó sem lehet a harcok elhúzódásáról. Ez egy rövid hadművelet lesz. Teljesen kizárt, hogy a szárazföldre lépünk” – tette hozzá a francia diplomácia vezetője. Juppé bejelentette, a Líbia elleni nemzetközi koalíció, valamint az Arab Liga és az Afrikai Unió tagjai kedden Londonban tartják első munkaértekezletüket. A külügyminiszter megismételte, Párizs olvasatában olyan ENSZ-hadműveletről van szó, amelyet az európai, észak-amerikai és arab országok koalíciója hajt végre.

Eközben a kormányerők sok embert megöltek a nyugat-líbiai Miszrátában. A líbiai fővárostól, Tripolitól 200 kilométerre keletre fekvő települést a Moammer Kadhafi líbiai vezetőhöz hű erők ostromolják. Tizenheten haltak meg, a halottak között volt négy gyermek volt – két fiú és két lány – volt. Ők szüleikkel autón próbáltak elmenekülni a kormányhadsereg bombázásai elől, de kedd reggel megölték őket. ◀

Merénylet Jeruzsálemben

Hírösszefoglaló

Hatalmas robbanás történt tegnap a jeruzsálemi központi autóbusz-pályaudvar közelében, a detonáció egy embert megölt és legalább harmincat megsebesített. A helyszíntre tucatnyi mentőautó és több rendőri egység érkezett. Az áldozatokat az Ein Karem-i Hadassza Kórházba szállították. Az izraeli rendőrség terror-támadásnak nevezte az eseményt. A robbanást Jichák Aharonovics közbiztonsági miniszter elmondá-

sa szerint táskába rejtett, 1-2 kilogrammos pokolgép okozta, amely egy busz mellett lépett működésbe. A jármű állítólag a Maale Adumim nevű ciszjordániai zsidó telepre szállította utasait.

Benjámín Netanjahu izraeli kormányfő a robbanás hírére elhalasztotta moszkvai utazását. Szalám Fajjad, a palesztin autonóm területek miniszterelnöke „a lehető legélesebben” elítélte a merényletet, és hasonló nyilatkozatot adott ki Mahmúd Abbász palesztin elnök Moszkvában. ◀

A detonáció egy embert megölt és legalább harmincat megsebesített

Román Titanic bevetésén

M. Á. Zs.

► „Fel kell készülnünk egy esetleges terrortámadásra, ugyanis a Líbia elleni fegyverembargó érvényre juttatásában vállalt szerepünkkel magunkra irányítottuk a szélsőséges iszlám csoportok figyelmét” – figyelmeztette tegnap Traian Băsescu államfő a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) munkatársait. A titkosszolgálat éves jelentéstétele utáni sajtótájékoztatón Băsescu megnyugtatóként hozzátette: Románia nem jelent elsődleges célpontot az iszlám terrorcsoportok számára, de időben meg kell hozni az elhárító intézkedéseket.

Egy árva fregatt

A potenciális terrorveszélyt az váltotta ki, hogy a Legfelső Védelmi Tanács (CSAT) keddi esti ülésén döntés született: Románia egy fregattal részt vesz a Líbia elleni fegyverembargó érvényre juttatásában. A nemzetbiztonsági kérdésekkel foglalkozó CSAT ülést követően Traian Băsescu elmondta: a NATO felkérésére a Ferdinánd nevű fregattot a Földközi-tengerre küldik, hogy az észak-atlanti szövetség többi tagállamával együtt részt vegyen a Líbia elleni fegyverembargó betartásában. Hozzátette: a csatahajó és 207 fős legénysége egy hónap alatt készül fel a tengeri küldetésre, amelynek költsége 4,5 millió euró.

A harcias Oprea

Az államfő kérésének engedelmeskedve az Emil Boc vezette kabinet tegnap meg is szavazta a misszió végrehajtásához szükséges költségvetés-kiegészítést. Gabriel Oprea védelmi miniszter

meggyőződésének adott hangot azzal kapcsolatban, hogy a Ferdinánd fregatt megállja helyét, ugyanis 2007-ben és 2008-ban több, NATO-vezérlésű katonai gyakorlaton vett részt. „A bevetésig hátramaradó egy hónap alatt átvizsgáljuk a hajó hajtóműveit, navigációs műszereit, haditechnikáját, és felkészítjük a legénységet” – foglalta össze Oprea a teendőket.

Csak hullámokat vet?

Más véleményen van Călin Popescu-Tăriceanu volt liberális kormányfő, aki szerint a Ferdinánd fregatt felszereltsége hiányos, nem felel meg a misszió követelményeinek, és csupán arra lesz jó, hogy „hullámokat vessen a Földközi-tengeren”. Szerinte a

A lakosság többsége ellenzi a líbiai bevetést

A Líbia elleni fegyverembargó érvényre juttatásában való román részvétellel a lakosság 68 százaléka nem ért egyet. Az IRES közvélemény-kutatása szerint a megkérdezettek 40 százaléka attól tart, hogy Ferdinánd fregatt bevetése veszélyezteti az ország biztonságát. A románok több mint fele úgy gondolja, hogy a nemzetközi koalíciót elsősorban az olajmezők „csábították” Líbiába, csak 42 százalékuk véli azt, hogy a civil lakosság megvédése a cél.

harmincnapos határidő nem elegendő arra, hogy a misszióhoz szükséges felszereléseket beszeressék, leteszteljék, és a legénység megtanulja a használatukat. Tăriceanu úgy vélte, Traian Băsescu államfő a fregatt hadrendbe állításával akarja jóténni az Európai Tanácsban képviselt, a líbiai akciót ellenző téves álláspontját.

Hasonló álláspontra helyezkedett Teodor Meleşcanu, a szená-

tus védelmi bizottságának elnöke is, aki arra emlékeztetett, hogy forráshiány miatt bele sem kezdtek a britektől vásárolt két fregatt felszerelésébe, amelyek közül egyiket most „hadrendbe állítják”. „Modernizálni kellett volna a hajókat, de ez el sem kezdődött. Ugyanúgy maradtak, ahogy a britektől megvettük őket, másodkézből” – fogalmazta meg leújtó véleményét a volt védelmi miniszter. ◀

Traian Băsescu államfő (balra) a terrorelhárítás fokozására kérte George Maior SRI-igazgatót

Fotó: Mediafax

Elnapolták Orbán elítélését

Folytatás az 1. oldalról

Eszerint a házbizottság kitűzhet egy újabb határidőt a jelentés elkészítésére, vagy egyenesen a képviselőház plánumába küldheti a tervezetet. Felvetésükre, miszerint az ellenzék távolmaradása azt jelzi, hogy már nem ragaszkodik az elítélő nyilatkozathoz, Korodi nemmel válaszolt. „A távolmaradás annak a jele, hogy az ellenzék nem akart a tervezetről vitázni, csak a circuszt akarja” – magyarázta. Szavait látszik alátámasztani az is, hogy tegnap a külügyi szakbizottság egyik szociáldemokrata tagja Mircea Duşa, azzal vádolta a testület RMDSZ-es elnökét, hogy a jelentés megvitatásának elkerülése érdekében már három perc után berekesztette az ülést. „Duşa hazudik. Az ülést tíz perc után rekesztettem be, amikor már csak hárman ültünk a teremben. Utóbb, húsz perc múlva megjelent a bizottság egyik szociáldemokrata tagja, majd negyven perc múlva egy liberális tagja” – hátrította képviselőtársra vádját Korodi.

A bizottság elnök megerősítette, hogy az ellenzék – apróbb módosításokkal – ugyanazt a dokumentumot terjesztette a testület elé, amelyet a bizalmatlansági indítvány múlt szerdai

vitájakor Puiu Haşotti liberális szenátusi frakcióvezető olvasott fel a képviselőknél. A nyilatkozat elítéli Orbán Viktor „irredenta és románellenes” március 15-i üzenetét. Az ellenzék annak ellenére ragaszkodik ehhez a szövegváltozathoz, hogy a kormánypártiak már szerda este tisztázták: a budapesti hivatalos üzenet nem tartalmazza azokat a szavakat, amelyeket a magyar kormányfőnek tulajdonított a román sajtó. Az történ ugyanis, hogy az Agerpres marosvásárhelyi tudósítója összemosta Orbán Viktor üzenetét a bukaresti magyar nagykövet feleségének március 15-i ünnepi beszédével. „Ezek a tárgyi tévedések nem érdeklik az ellenzékét. Haşotti már szerda este azt mondta, ha kell, kicserélik a szövegben Orbán Viktor nevét valaki máséra, de a nyilatkozat maradt” – mondta Korrodi Attila. Hozzátette, „abszurd lenne”, ha parlament nyilatkozatban ítélné el egy nagykövet hozzátartozójának beszédét.

Mint ismert, a szenátusban hétfőn már leszavazták az ellenzéki nyilatkozat napirendre tűzését. A képviselőházban azonban kötelező erővel terítékre kerül a kérdés, miután a testület állandó bizottsága hétfőn elindította az ezzel kapcsolatos eljárást. ◀

Bűnvádi eljárás Csibi ellen

M. Á. Zs.

► Bűnvádi eljárást indított tegnap a legfelsőbb ügyészség Csibi Barna ellen, akit közérkölcsök megsértésével, köztéri rend és csendháborítással, valamint diszkriminációra való felbujtással vádolnak. A csíkszeredai adóellenőrként dolgozó székelygárdás Csibi azt követően került az ügyészek figyelmébe, hogy március 14-én egy hivatalosan engedélyezett „ünnepi rendezvény” keretében „felakasztotta” a magyarellenesei tettei miatt „halálra ítélt” Avram Iancu szalmabábuját.

Csibi tegnap édesapja társaságában érkezett a fővárosi Legfelsőbb Bíróság elé, ahol mind befelmenet, mind kifele jövet válasz nélkül hagyta hozzá intézett román nyelvű újságírói kérdéseket. Ma a Hargita megyei adóhivatal fegyelmi bizottsága előtt is meg kell jelennie. Csibinek hétfőn kellett volna jelentkeznie új munkahelyén, az abrudbányai adóhatóságnál, ahova Sorin Blejnar, az Országos Adó- és Pénzügyi Hatóság (ANAF) igazgatója hat hónapra helyezte át. Csibi kitért a „fogadására” összegyűlt találkozó elől azzal, hogy 21 napos pihenőszabadságot vett ki. ◀

A PSD szabadulna Severintől

ÚMSZ

► Átiratban kérte tegnap Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök az alakulat fővárosi szervezetétől, hogy fosszák meg párttagságától a korrupcióval vádolt Adrian Severin EP-képviselőt. Az ellenzéki alakulat vezetője ezzel tulajdonképpen beváltotta azt az egy nappal korábban adott 24 órás ultimátumot, amelyben arra szólította fel Severint, hogy önként függessze fel párttagságát, és mondjon le EP-képviselői mandátumáról. Mivel az érintett utólag

ismételten visszautasította a tőle elvárt „rituális áldozathozatali” gesztust, ezért Ponta meg se várta az egy napos határidő lejártát.

Mint ismeretes, a *The Sunday Times* című brit lap hétvégén robbantotta ki a korrupciós botrányt, amelyben Severin mellett két másik EP-képviselő is érintett. A lap újságírói lobbistáknak adták ki magukat, és arra próbálták rávenni az EP-képviselőket, hogy jelentős anyagi ellenszolgáltatás fejében a cég érdekeinek megfelelő törvénytervezetet nyújtsanak be. ◀

A pokol helyszínei

Bogdán Tibor

Japán maga a pokol – harsogja az írott és sugárzott sajtó ezekben a napokban, és valóban: a szigetország az atomkatasztrófa rémvel tetézt pusztító földrengés és szökőár nyomán apokaliptikus képet nyújt. (Ehhez képest tényleg még Románia is valóságos paradicsomnak tűnhet).

A pokolban azonban – annak legmélyebb bugyrában is – emberek élnek. Ezek az emberek pedig, úgyszintén ezekben a napokban, valóságos angyali, védő- és mentőangyali erényekről tesznek bizonyosságot, amint az a pusztítás borzalmának naturalisztikus ecsetelése helyett az építéssel, mentéssel, helyreállítással foglalkozó emberi igyekezet tükröző, ritka tudósításokból kiderül. Egy Japánban élő román állampolgár beszámolójából például, a természeti katasztrófát követő napokról. Amiből megtudhatjuk, hogy munkahelyéről nyomban a földrengés után megkeresték – míg a román nagykövetségtől mindmáig senki nem érdeklődött sorsa felől. Miközben Romániában közel négy évtized sem volt elegendő az 1977. évi földrengés során megroggyant tartószerkezetű épületek helyreállításához, addig Japánba szakadt, említett hazánkfiának városában a bérházgondnok saját otthonát otthagya, a gondjára bízott épülethez sietett, megnézni, mi történt vele. Bár sokféle ivóvíz- és élelemhiány támadt, a szomszédokhoz japánok katonásan sorban állnak fejadagukért. (Tűjainkon éppen a napokban egymást taposták le az emberek egy kiló rekamláron kapható cukorért – holott minélunk – hál’ Istennek, földrengés sem volt). Szinte hihetetlen, de a szigetországban átlagosan három napra van szükség a földrengés által tönkretett egy-egy autópálya újjáépítéséhez, míg nálunk két évtized alatt alig 300 kilométernyi sztráda készült, az is folyamatosan „földrengés utáni állapotban” van. A felkelő nap országában cunami után néhány nappal újranyitottak az iskolák, a Dâmbovița partján pedagógusok folyamatosan a tanév bojkottjára készülnek. Odaát a szivárgó atomerőművet üzemeltető cég igazgatója könnyek között jelentette be a tragédiát – amitől hatóságaink cinizmusa legalább olyan távol áll, mint Románia Japántól. Japánban már nem a több százat is meghaladó utórezgések, nem is a fenyegető sugárveszély a téma: az emberek az újjáépítéssel foglalkoznak. Nálunk viszont a súlyosbodó gazdasági-pénzügyi válság kezelése helyett a közérdeklődés középpontjában a szuperhold, Pepe és Zavoranca zűrös viszonya, a Columbeanu házaspár családi perpatvara áll. Holott a gazdasági-pénzügyi válság cunami-ja is gyilkol. Nem azonnal, hanem amolyan késleltetett szökőárként. A rosszul tápláltság, a szennyezett víz és levegő, a krónikusan gyengélkedő egészségügyi ellátás, a fűtetlen lakások évek, évtizedek múltán szedik majd áldozataikat. Csakhogy – ez is elképzelhető! – addigra már nem lesz Boc-kormány, narancsszínű hatalom, így elszámoltatható és felelősségre vonható személy sem. És akkor hol is van tulajdonképpen a pokol?

► Román lapszemle

Romániában az importélelmiszerek közel háromszoros áron kerülnek a boltok polcaira. Egy kilogramm krumplicsokol, mielőtt áthoznák a határon, 70 bani, az üzletekben viszont már 3 lejért kínálják, egy liter étolaj 3,52 lejbe kerül, a polcokon azonban már 6-7 lejbe áron szerepel. (Gándul) ► A bukaresti RIN Grand Hotel bekerült a világ legcsúnyább 15 hotelje közé. A Robert és Liviu Neoiță tulajdonában levő 1400 szobás vendéglátóipari egység – amely egyébként Európa legnagyobb hoteljének számít – a Jetpacker összeállítása szerint „mérteitől fogva olyan, mint egy börtön, minimális biztonsággal”. (Ziarul financiar)

Líbia: fregattnyi román jelenlét

Románia mégis részt vesz a Líbia elleni nemzetközi katonai akcióban. Politikai megfigyelők szerint a Legfelsőbb Védelmi Tanács erre vonatkozó döntését a NATO nyomására hozta meg.

Bogdán Tibor

Románia nem repülőkel, hanem a Ferdinánd király nevét viselő fregattal támogatja a Kadhafihoz hű erők ellen fellépő nemzetközi koalíciót. A hadihajó azonban tengeri tűzpárbajban nem használható, alkalmas azonban a Líbiába irányuló esetleges fegyverszállítások feltartóztatására, ezért a hadműveletek során a járőrözésben vesz részt – állítják egybehangzón katonai szakértők.

Ferdinánd király

A Ferdinánd király fregattot 2004-ben vásárolta meg a román haditengerészet a brit haderőtől 116 millió fontsterlingért. Az 1984-ben gyártott hajó már akkor sem volt korszerű, a brit sajtó román illetékesek 7,6 millió eurós megvesztegetéséről cikkezett. Hazai politikai megfigyelők és katonaszakértők ma már egyöntetűen állítják: a román fél a kiszolgált hadihajót voltaképpen amolyan lekenyerezésként vásárolta meg az ország NATO-tagságának elősegítéséért.

A 4900 tonnás vízkiszorítású, közel 150 méter hosszú, csaknem 15 méter széles hajó maximális óránkénti sebessége 30 csomó. 205 fős legény-

sege 18 tisztből, 77 katonai mesterből és 110 szerződéses alapon alkalmazott matrózból áll. Fegyverzete egy Oto Melera típusú szupergyors gépágyú, néhány torpedóvető, elektronikus harci berendezések, kilenc radarrendszer alkotja. Meghajtását 4 Rolls-Royce turbina biztosítja, fedélzetén négy, egyenként egy-egy megawattos dízel áramfejlesztő üzemel. A hajó rakétákkal nem rendelkezik. A fregatt román felségjel alatt már több hadgyakorlaton vett részt, így a földközi-tengeri Active Endeavour, a bulgáriai Certex, a Horvátországgal és Olaszországgal közösen rendezett Noble Mídas akcióban. Utóbbi nyomán kapott jogosítványt arra, hogy a NATO oldalán bármilyen nemzetközi katonai akcióban részt vehessen.

A fregatt a Mária királynő nevű hadihajóval együtt a román haditengerészet legutóképebb vízi járműve. Vízfelszíni és alatti, valamint légi célpontok megsemmisítésére egyaránt alkalmas.

Parancsnoka a 43 éves Mihai Panait sorhajókapitány. Az Argeş megyei Titeşti községben született Panaitot 1997-ben képezték ki tüzérségi fegyverek és rakéták kezelésére. Először a konstancai Mircea cel Bătrân Hajózási Akadémián szerzett okleve-

let 1991-ben, a Legfelsőbb Katonai Akadémiát 2001-ben végezte el, 2009-ben nevezték ki a Ferdinánd király fregatt legénységének élére.

Képlekeny állásfoglalás

Románia álláspontja a líbiai hadműveletben való részvétele kapcsán szépítő megfogalmazásban is erőteljesen rugalmasnak mondható. Nemrégiben, az EU-csúcs-találkozón Traian Băsescu államfő még ellenezte a líbiai légtérzáratot, és nem volt hajlandó elismerni a Kadhafi-ellenes lázadók Bengáziban létrejött Ideiglenes Országos Tanácsát sem, amivel kiváltotta Nicolas Sarkozy francia elnök haragját. Röviddel később a román ál-

lamfő nem tartotta szükségesnek a líbiai helyzettel kapcsolatos nyilatkozatot, de már hozzátette: országa tiszteletben tartja a légtérzárta vonatkozó ENSZ BT-határozatot. Végül kedden, az általa elnökölt Legfelsőbb Védelmi Tanács ülése után már Románia hadműveletekben való részvételéről beszélt. Politikai megfigyelők mindennek kapcsán úgy vélik, Traian Băsescu az utolsó pillanatig kivárt, és csak a NATO fellépése nyomán döntött a nemzetközi koalíció líbiai akciójának konkrét támogatásáról.

Így látja a román közvélemény

A romániai közvélemény megoszlik a líbiai események

értékelését, illetve a román részvétel szükségességét illetően. Az IRES közvéleménykutató intézet felmérése alapján a megkérdezettek kétharmada nem tartja szükségesnek azt, hogy Románia hivatalos álláspontot alakítson ki a nemzetközi koalíció akciója kapcsán, 68 százaléka pedig ellenzi a nemzetközi katonai intervenciót. A mintacsoport tagjainak nem egészen fele, 40 százaléka véli úgy, hogy az események kihathatnak majd Romániára is. Ami a katonai beavatkozás céljait illeti, ötven százaléka meggyőződése az, hogy a nyugati beavatkozást a líbiai kőolajtartalékok megszerzése indokolja, és mindössze 42 százaléka gondolja azt, hogy az intervenció során a polgári lakosságot kívánják

megvédeni Kadhafi hadseregének megszárlásaitól. A megkérdezett alanyok 90 százaléka vallotta azt, hogy nyomon követi a líbiai eseményeket, amelyekről 84 százaléka a televízióból szerzi értesüléseit.

Román katonák nemzetközi hadszíntereken

Románia jelen pillanatban több nemzetközi hadszínteren is jelen van katonai erőikkel. Bosznia-Hercegovinában, az Eufor-erők kötelékében 67 román katona állomásozik, a koszovói Kfor-erőkhöz Románia 73 fős állománnyal járul hozzá. A román részvétel az Afganisztánban harcoló ISAF-csapatokban a legnagyobb, itt 1886 román katona egészíti ki a nemzetközi erőket. Irakba, az ország hadseregének tisztái állományát kiképező NTMI-alakulatba Románia csupán két katonát küldött, míg más, forró térségekben 59 román megfigyelő tiszt követi nyomon az eseményeket. Ezzel az ország határain kívül állomásozó román katonák száma 2087, ami most a Földközi-tengerbe küldendő Ferdinánd király fregatt 205 fős legénységével továbbá két vezérkari tiszttel egészül ki.

A különféle nemzetközi hadszíntereken Románia húsz embert veszített, a legtöbbet, tizenhetet Afganisztánban; Irakban két, Bosznia-Hercegovinában egy román katona vesztette életét. A sebesültek száma hatvan-kilencre emelkedett. ◀

Öreg fregatt nem vén fregatt. A Ferdinánd király vezérlőtermének egy része

Atomenergia: mellette és ellene

Az atomenergia olyan, mint a repülőgép: ha baj van, akkor többnyire nagy baj van, miközben a többi közlekedési eszköz csakúgy, mint az energiaforrások többsége „csupán” apránként, de nap mint nap szedi áldozatait.

MTI/ÚMSZ

A világon jelenleg 442 kereskedelmi célú atomreaktor működik 31 országban. A beépített 375 gigawatt kapacitás a világ áramtermelésének 16 százalékát adja. Az arány 1986 óta, vagyis a csernobili katasztrófa óta nem változott, más szóval az atomenergia-kapacitás növekedése csak lépést tartott a világ áramfogyasztásának növekedésével.

Előnyök

Az átlagon belül Észak-Amerikában és Európában gyakorlatilag megállt a fejlődés az 1980-as évek vége óta, nem számítva a mind újabb biztonsági fejlesztéseket és óvintézkedéseket. Sőt, az elmúlt évtizedben több reak-

tort végleg le is állítottak Bulgáriában, Litvániában, Szlovákiában, Franciaországban, Németországban, Nagy-Britanniában. Ázsiában ellenben 11 országban 26 reaktort építenek jelenleg is. Az utóbbi hét évben újonnan hálózatra kapcsolt atomreaktorok közül 17 ázsiai országokban, kettő Oroszországban, kettő Ukrajnában és egy Romániában kezdett áramot termelni, illetve az újonnan kezdett 52 reaktorépítkezésből mindössze nyolc van Oroszországban, további egy-egy Franciaországban, Finnországban, Pakisztánban és Brazíliában – a többi mind Ázsiában épül, elsősorban Kínában és Indiában.

Az atomenergia mellett szól, hogy az atomerőművek lényegében nem szennyezik a környezetet üvegházhatást

okozó anyagokkal. A teljes termelési láncban – az uránbányászattól az atomerőmű hulladék kezeléséig – az atomenergia kilowattóránként 2-6 gramm szén-dioxidot juttat a légkörbe, annyit, mint a szél- vagy a napenergia-termelési lánc, azaz kevesebb mint 1 százalékát annak, amit a szén-, olaj- vagy gázalapú termelési folyamat bocsát ki.

Számításba kell venni viszonylagos olcsóságát is, annak ellenére, hogy az atomerőmű-építés minden lehetőség közül a legdrágább, és mind jobban nőnek a biztonsági és hulladékkezelési költségek is. Ennek ellenére az Egyesült Államokban 1999-ben – amikor a Brent kőolaj szabadpiaci ára az év eleji 9 dollár és az év végi 26 dollár között alakult hordóként – egy kilowattóra áram termelési költsége olajtüzelésű erőművekben átlagosan 4,50 cent, gázüzemű erőművekben 4,37 cent, széntüzemű erőművekben 2,20 cent, atomerőművekben 2,21 cent volt. A széntüzelésű erőművek 0,01 centes költségelőnye 2001-től megszűnt, valósí-

núleg örökre. 2008-ban, amikor a Brent ára elérte 147,50 dolláros eddigi csúcstát, egy kilowattóra áram megtermelése országos évi átlagban 17,23 centbe került olajjal, 7,80 centbe gázzal, 2,80 centbe szénnel és 1,96 centbe atomenergiával.

Árak, készletek

Az atomerőműben termelt áram ára viszonylag stabil, mert az árban csekély az urán árának aránya, vagyis még az energiaforrás nagy ármozgása sem hat különösebben a termelési költségre. Uránból nagyon kevés kell: egy kilogrammjával annyi áramot lehet termelni, mint 20 tonna szénnel. Így az áramtermelési költség keveset változott annak dacára, hogy az urán-oxid szerződésen kívüli középár-folyama 2001-ben például kanadai fontonként (0,453 kg) 7 dollár körül volt a világpiacon, 2007 júniusában 136 dolláron megdöntötte minden idők rekordját, majd tavaly nyárig 40,75 dollárig süllyedt, és most 66 dollár körül van a február

eleji 73 dollár helyett, amely eddig az ideai csúcsa volt. Az uránnak nincs szervezett szabadpiaca, tőzsdéje – mint a kőolajnak –, de a forgalom 15 százaléka hosszú lejáratú szerződéseken kívül zajlik, és ez befolyásolja az árakat.

A világ bizonyított és valószínű, még ki nem termelt uránkészlete 4,74 millió tonna a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség 2005-ös felmérése szerint, ez 65 évi világfogyasztásnak felel meg a mai ütemben. A készletek politikailag stabil, „megbízható” helyeken vannak, főleg Ausztráliában, Kazahsztánban, Kanadában, az Egyesült Államokban és Dél-Afrikában. Ehhez járulhat 10 millió tonnányi nem bizonyított, feltételezett készlet. További több mint 25 millió tonna urán nyerhető ki foszfát- és palarétegekből. Így a mai ütemű fogyasztás akár több mint háromszáz évig fenn tartható lenne. Az atomerőművekből származó fűtőanyag újradúsítható, ami tovább növeli az atomenergia-termelés várható élettartamát.

Veszélyes – de nélkülözhetetlen

Az atomenergia ellen szól az, hogy veszélyes – ennyiben teljesen érthető a környezetvédők aggodalma és tiltakozása. A balesetveszélyen az sem változtat, hogy hosszú távon és statisztikailag az atomenergia a legbiztonságosabb és a legolcsóbb mindazon források közül, amelyek általánosan használhatók áramtermelésre.

Az égetés útján áramot termelő források – szén, olaj, gáz, biomassza – folyamatosan szennyezik a környezetet. Az energianövények termesztése részben felelős a rohamosan emelkedő élelmiszerárakért is.

Az atomenergiához hasonlóan tiszta módszerek – a geotermikus, a víz-, a hullám-, az árapály-, a szél-, a napenergia – pedig nem is állnak rendelkezésre bárhol, bármilyen kívánt mennyiségben. Ezért a gazdaságok belátható ideig a legnagyobb fokú takarékoság mellett is aligha mondhatnak le az atomenergiáról. ◀

Lap-top

A nap címe. Hogyan változott meg Románia álláspontja a líbiai helyzetet illetően?, *Adevărul*.

Magyarázat. Nagyon egyszerűen: vezetőink hirtelen megvilágosodtak, hogy mi a helyes az adott helyzetben. (És mi a helytelen.) Kéretik elolvasni lapunk aktuális oldalain, hogy ez miként történt.

A fő kormánypart fenyegetőzik. Mégpedig a nagy tekintélyű Cezar Preda szavaival. Az alelnök új kommunikációs stratégiát dolgozott ki, amelynek lényege: amíg a honatyáknak dolguk van a parlamentben, egyetlen pedálos sem vesz részt tévéműsorokban, a parlamentbe akkreditált stúdiók műsoraiiban, a helyszínen pedig kizárólag a napirenden levő kérdésekre válaszolnak. (Pedig eddig mennyi okos dolgot mondtak minderről, a sajtó kétségbe van esve.) Ugyanaz a lap, a *Curierul național* megírja, hogy a szocialisták szenátusi frakcióvezetője, Ilie Sârbu szerint egy-két hónap alatt – de lehet, hogy már a jövő héten – a jelenlegi hatalom elveszíti a többséget a felsőházban.

Nyílt titkok. A *Kamikaze*, az *Academia Cațavencub*ól kivált renegátok lapja, a román sajtó amolyan UNPR-je bejelenti, hogy rövidesen – jövő héttől – elkezdődik közölni a *WikiLeaks* birtokában levő, Romániára vonatkozó dokumentumokat. (A közlés jogát az *Adevărul* is megvásárolta.) A néhány előre bejelentett téma ígér némi izgalmat, íme mindjárt az első: egy követségi híres újságíró jelenti, hogy „Bănescu egyre többet iszik”. Ha ez nekik újság...

Elővík a mieinket. Elég kényes helyzetet utal Mardale karikatúrája az *Academia Cațavencub*ban. Két katonatiszt beszélget: „A gond az, hogy a líbiaiaknak tőlünk vannak a fegyverek, és ha véletlenül lelőnek egy olyan drága repülőgépet, féltő, hogy a szövetségeseink megfizettetik velünk”.

A nap álhíre. Traian Bănescu bevallotta, hogy az egész román kereskedelmi flottát kivényeltette volna a Földközi-tengerre, ha lenne. (Mármint flotta, mert tenger van.) Ha valaki nem tökítette volna el. De most már honnan vegyem elő? – kérdezte ártatlanul az álomfő, majd csibészesen elkacagta magát.

Minden napra egy mondás

„Igazán emberek csak annyiban vagyunk, amennyiben szabadok vagyunk.”
Rudolf Steiner

Finoman fogalmazva

Horváth István

Tagja-e a klikknek T. K.

Tisza ravaszul jegyzé meg Ivánkának: – Csak rajtam múlt, hogy meg nem bukkott. Aha! Hegyezni kezdtem a füleimet. Pszt! Kiről, miről van szó? – Ez egyszer sajnálom, elügyetlenkedtem a dolgot – folytatá Tisza. – Hát mit tehetél volna? – Ha véletlenül a királyt hívom a coeur dáma helyett. Vagy egyszerűen a Nedeczky Pista megbuktatásáról volt hát szó – vagy pedig magasabb, mélyebb és messzehatóbb intrikák folynak, melybe a király fölséges személye is bele van vonva, sőt egy hölgy is bejátszik a nagyszabású politikai játékba. Mert Tiszának minden eszköz jó céljai kivételére. Annyi bizonyos, hogy a Tisza-klikk intencióit mélységes homály fűdi. Csak az ellenzéki szemek látják ritka rostán köröszűl. Én részemről még abban se bírtam teljesen kiigazodni, hogyha csak ugyan van Tisza-klikk, tagja-e vajon Tisza Kálmán? Jól teszi az ellenzék, ha a fátyolt föllebbenti, legalább mi klikkbeliek is lássunk valamit. Mert már azt hittük volt, hogy a villacosai torony legendáját ide fújta a szél a magyar elmébe. Villacosa tornyára egyetlen galambot tett a kőműves, de azt mondják, hogy aki az ő apjának természetes fia, az két galambot lát. Úgy gondoltuk tehát, hogy a Tisza-klikk az a másik galamb, akit mindenkinek látnia kell, ha »éles eszű politikus« hírére vágyik. De, ha az ellenzéki zszurnalisztika már a képzeletbeli galamb turbékolásait is hallja, nem tehetünk egyebet, mint bámulni a finom hallást és megadni magunkat, hogy csakugyan két galambunk van. Az egyik a torony tetején, a másik a kalamárisban.

Mikszáth Kálmán: *Tisza-klikk, keddi vacsorák (Egy kormányparti képviselő tréfás töprengései)*

SZELLEMLIDÉZÉS

Baj van

Ez az újságcikk nem fogja elérni célját, mert az RMDSZ-közeli (enyhe eufémizmus) lapban jelenik meg, tehát ellenzéki hangnemet használ a Magyarországon működő együttműködés ellenében, tehát a szerző a nemzeti összefogás ellen van, következésképpen minden szava hazugság, ármány, fizetett aknamunka.

Pedig baj van.

Nem a kétharmaddal és nem a magyarigazolvánnyal, s nem is azzal, hogy szembemegyünk Európával. A jelképes politizálásnak erős összekapcsoló üzenetei vannak: ha ezer évig jó volt a vármegye, akkor ragaszkodjunk a hagyományainkhoz, ha az ellenzék nem akar részt venni az alkotmányozásban, akkor a bontatlan egypártiság megcsinálja, ha az Unió beszél nekünk, akkor mi keményen visszautasítunk, s az ízlés jegyében nem lehet ezeken az eseményeken, pózokon, látványokon rugózni, csak egytérteni.

Az ellenzéki magatartásnak jelen pillanatban nincs létjogosultsága. Vagy hívó vagy, vagy ellenség. Kéves választék egy aggyal rendelkezőnek. Hogy ezek megszállják rokonsággal, haverokkal a jó állásokat, kommunikációs szinten nyomják a folyamatos di-csőség-propagandát, buta és átgondolatlan törvényi változtatásokkal operálnak egy napról a másikra, lopnak csálnak, hazudnak? Hát, kérem, mindez összehasonlítva az elmúlt nyolc év böszmeségeivel üdítő tisztaság és átláthatóság. Ha ezek csak fele annyit lopnak, mint az előző szocialista banda, akkor itt felvirágzás lesz!

Pedig nem lesz. Nem történt változás. Folytatódik ugyanaz a toldozó-foldozó, rögtönző, a szemetet a szőnyeg alá söprő, semmit hosszú távon végig nem tervező alapállás, amiből olyannyira elégünk lett. A teljes politikai elit korrumpálódott, elkopott, lejáratódott a rendszerváltás óta. Ugyanaz a verklit tekerik hol balra, hol jobbra. Ebből akart kitörni a választók többsége, ha valaki nem tudná. A Fidesz hülyeségeire nem mentség, hogy a kétharmad őket akarta, hogy a másik oldal még kreteőbb. A változást akartuk, amiből nem lett semmi. Még lehet rövid ideig csinálni ugyanazt, de nem sokáig. Nem lesz itt gazdasági fellendülés, nem lesz egymillió munkahely. Lesz a külső mellé belső válság, növekvő szegénység, kilátástalanság, fogyatkozó hívek, és folyamatos rizsa, hogy rendben mennek a dolgok. Olcsó operett és giccsparádé nemzeti szószszal tállalva.

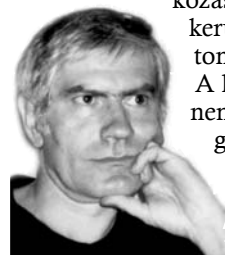
Kresz János

Pedig baj van. Objektíven, mérhetően, láthatóan. De nem beszélünk róla. Alkotmányról beszélünk, rendről, értékekről. Mint amikor az erdélyi három számjegyű utat kétharmadában elárasztja az esővíz. Simának tűnik a felszín, éppen ezért nem tudod, éppen mekkora kátyúba hajtasz bele.

Globalizáció és leépülés?

Az Amerikai Egyesült Államokban az utóbbi időben egyre szenvedélyesebb viták zajlanak az ipar fokozatos leépüléséről. A múlt század hetvenes éve óta ugyanis több mint hétmillió ipari munkahely szűnt meg. Az ipar ma már a foglalkoztatottak tíz százalékának sem kínál megélhetési lehetőséget. A jelenség az amerikaiak tömegeit tölti el szorongásokkal. Közgazdászok és vezető ipari vállalatok tulajdonosai is annak a féltelmüknek adnak hangot, hogy a jelenség az USA világgazdaságban betöltött szerepét is veszélyeztetheti.

Amint arról a *Die Zeit* című német hetilap cikke is beszámol, a kérdés az utóbbi időben a titkosszolgálatokat is foglalkoztatja, úgy tűnik: az ipar leépülése, illetve a vállalkozások külföldi tulajdonba kerülése már a nemzetbiztonságot is fenyegetheti. A hadügyminisztérium nemrégiben pánicelezott gépjárművek beszerzésére írt ki tendert, de kiderült, hogy az egyetlen olyan vállalat, amely az ezek előállításához szüksé-

Bíró Béla

ges acélt szállíthatná, az Ancelor Mittal, már külföldi tulajdonban van. Andy Grove, az Intel nevű, félvezetőket előállító óriáscég tulajdonosa nemrégén vaskos tanulmányban figyelmeztetett arra, hogy Amerika elveszíteni látszik az ipari munkahelyteremtés képességét, ami nem csak azal járhat, hogy a gazdasági versenyképessége romlik, de azzal is, hogy a tárlalmányok és felfedezések terén is elveszítheti kezdeményező szerepét.

Az átlagembert főként az nyugtalanítja, hogy a cipőktől a játékszerekig és az LCD televíziókig az amerikai üzletekben kapható áruk mind nagyobb részén olvasható ma már a „Made in China” felirat. Amikor kiderült, hogy már az amerikai zászlók és zászlócskák is külföldön készülnek, Minnesota állam önértékükben sértett honatyái kilencven napi elzárást helyeztek kilátásba azok számára, akik állami üzletekben effélel forgalmaznak. Más államokban is egyre többen követelik a hazai áruk védelmét a tisztességtelen ázsiai versenyfeltételekkel szemben. Csak hogy a globalizáció éppen azt jelenti, hogy a tőke

szabadon azok felé a területek felé áramolhat, ahol az olcsó munkaerő nagyobb jövedelemmel kecsegtet.

A globalizáció ma tapasztalható következményeivel a szakemberek évek óta számoltak. A multinacionális tőke és a nemzeti érdekeinek versenyéből azonban eddig az előbbieket kerültek ki győztesen, hiszen a megtermelt jövedelem a nyugati tulajdonú vállalatok révén a nyugati államokba került vissza. Még ha maga a folyamat az adott társadal-

makon belüli jövedelmi különbségek aránytalan eltolódásához és az ipar leépüléséhez vezetett is.

De nem mindenki itéli meg ennyire pesszimistán a helyzetet. Mark Perry, a Michigani Egyetem közgazdász professzora úgy véli, hogy az, amit sokan az ipar leépülésének tekintenek, nem feltétlenül a tisztességtelen verseny eredménye, a termelékenység növekedésének jele is lehet. Amerika nem gyermekjátékokat, hanem harci repülőgépeket, orvosi műszereket, és félvezetőket gyárt. S elveszítette ugyan világpiaci részesedésének egy részét (a múlt század hetve-

nes évei óta ez a részesedés 25 százalékról 20 százalékra csökkent), a csökkenés azonban nem drámai. Amit az is jelez, hogy az ipari termelés még 2009-ben is 45 százalékkal haladta meg kínait. S az iparból kiszorult munkaerő a szolgáltatási ágazatba áramlott át.

Mások azonban azt is hozzátesszik, hogy Perry optimizmusa ellenére az ipari keresetek jó 40 százalékkal haladták meg a szolgáltatásokban ma folyósított jövedelmeket. Az átrendeledés tehát az életszínvonal jelentékeny romlásával is jár. Miközben a multinacionális vállalatok jövedelmei tovább növekszenek.

Hogy mivel járhat mindez, azt Stephen Marshall nagysikerű, de a tévéállomások által sem Amerikában, sem mifelénk nem sugárzott filmje a *Düh forradalma*, szemlélteti. A jólét posztmodern társadalmának tagjait iszonyatos feszültségek fordítják szembe egymással. Sokak szerint végső fokon a terrorizmus elleni kampányok is ezeknek a feszültségeknek a kordában tartását célozzák. A társadalom uralkodó rétegei a rendőrállam kiterjesztésében látják a kiutat.

Legalábbis egyelőre.

A társadalom uralkodó rétegei a rendőrállam kiterjesztésében látják a kiutat.

Röviden

Bezárt ING-központ

Bezárja kolozsvári regionális szolgáltatási egységét az ING biztosítótársaság, amelyben tavaly óta a régió irodáinak pénzügyi, számítástechnikai, kockázati és operációs ügyleteit intézték. A hivatalos érvelés szerint azért döntöttek így, mert időközben megváltozott a cég stratégiája, és a központosság helyett ezután a szolgáltatások rugalmasabbá tételére helyezik a hangsúlyt. A kolozsvári ING-központot tavaly szeptemberben nyitották meg, hogy a hazai mellett kiszolgálja a magyarországi, cseh, szlovák, lengyel, görög és spanyol kirendeltségeket illetve koordinálja munkájukat. Eddig kétszáz embert alkalmaztak, a tervek szerint év végére négyszázra, 2013-ig pedig ezerre nőtt volna a foglalkoztatottak száma.

Drágulhat a földgáz

A globális olajpiaci változások hatására emelkedni fog az import gáz ára a következő 6-9 hónapban – jelentette ki Frank Hajdinjak, az E.ON Románia igazgatója tegnap a megújuló energiákról tartott kerekasztal megbeszélésen. „Az árak alakulását befolyásolja még az import gázár fogyasztói kosárban szereplő aránya, illetve a dollár árfolyama is” – magyarázta Hajdinjak.

Olcsóbb az euró

Az utóbbi tizenegy hónap legalacsonyabb szintjére süllyedt az euró lejjel szembeni árfolyama. A Román Nemzeti Bank által tegnap közzétett hivatalos árfolyam szerint 4,126 lejért adták a közös európai valutát. Ennél alacsonyabb váltási arányt tavaly április végén mértek legutóbb. A maraton pénznek az amerikai fizetőeszközzel szemben is sikerült erősödni: a dollárt tegnap hivatalosan 2,90 lejért váltották.

Erősödött az Arctic

Hat százalékkal növelte eladásait 2009-hez képest tavaly a háztartási elektronikai cikkek gyártó Arctic cég, amely kétszáz millió eurós forgalmat bonyolított le – írta a *Ziarul Financiar*. A háztartási gépek nyolcvan százaléka török, német, spanyol, francia, lengyel, illetve nagy-britanniai exportra készült.

„Cigiszünet” Japánban

Cigaretta és dohány nélkül maradt Japán néhány régiója, miután a természeti katasztrófa tönkretett számos területi elosztóközpontot, így az időközben kiürült készleteket nem tudták feltölteni – jelentette be tegnap a világ harmadik legnagyobb cigarettagyártója, a Japan Tobacco Incorporation. A szigetországban jelentős a dohányzók számaránya.

Lenyelik az „áfa-falatot”?

Totka László

► Ismét napirendre került az alapélelmiszerek áruforgalmi adójának (áfa/TVA) öt százalékra való csökkentése, miután a szenátus költségvetési bizottsága tegnap visszautasította Traian Băsescu államelnök azon kérését, hogy módosítsák a vonatkozó törvénytervezet szövegét.

Az ellenzéki Szociáldemokrata Párt (PSD) és Nemzeti Liberális Párt (PNL) által benyújtott intézkedést október végén kisebb „incidenst” követően elfogadta a képviselőház, mivel – mint utóbb kiderült – a nagyobbik kormánypárti politikusok egy kommunikációs félreértésből kifolyólag „tévesen” szavaztak. Ezek után Traian Băsescu államfő a szöveget a parlament felsőházába küldte újraelmélyítés végett, azzal a nem titkolt „reménnyel”, hogy a szenátorok leszavazzák. Bár a negatív hatások hitelesebb alátámasztása érdekében az állam egy hatástanulmányt is készített a készülő törvény életbelépésének esetleges hozadékairól – az intézkedést szorgalmazóknak ez sem volt elég meggyőző, Varujan Vosganian PNL-s honatya például úgy látja, a kormány hibásan értelmezi a statisztikai adatokat.

Nem valószínű

Mint ismeretes, a kenyér, hús, tej, cukor, étolaj lennének az adó szempontjából kivételezett termékek. Habár vásárlásösztönző volta miatt az élelmiszeripari szektor egyöntetűen üdvözlözné az intézkedést, a legtöbben nem számolnak komolyan az áfacsökkentéssel. „Nem tartom valószínűnek, hogy az alapélelmiszerek öt százalékos adójából törvény lesz, mivel a jelenlegi konjunktúra költségvetési szem-

pontról nem engedi meg egy ilyen arányú csökkentés bevezetését” – mondta el az ÜMSZ-nek Gyerkó László. Bár az RMDSZ-es szenátor elismerte, hogy a jelenlegi 24 százalékos áfaszintet lassan csökkenteni kellene, hangsúlyozta, hogy erre nem az idei év a megfelelő időpont.

Kifehéritené a lisztet

Gyerkóval ellentétben Lakatos Péter képviselő, az alsóház költségvetési bizottsá-

gának tagja nincs meggyőződve arról, hogy a törvény megbukik. „A szenátusban jól tudják, hogy a kérdésben a végső szót a képviselőháznak kell kimondania, itt viszont jelenleg pengeélen táncol a kormánypárti többség” – magyarázta lapunknak a közgazdász-politikus, aki személy szerint a gabonafélék áfáján csökkentene. A költségvetési bizottság tagja rámutatott, ez „kifehéritené” a liszt- és gabonakereskedelem feketepiacát, ráadásul az államkassza is

nyerne általa – hisz köztudott, hogy a kenyér a román lakosság egyik alapélelmiszere. „Ha a liszt és a tej esetében megvalósulna az adócsökkentés, a hús is automatikusan olcsóbb lenne, mivel a legtöbb állatot gabonával hizlalják” – vélekedett Lakatos.

Az államfői érvelésben az áll, hogy a tervezett áfacsökkentés nemcsak jelentős adóbevételektől fosztaná meg az államkasszát, de meghiúsítaná a tervezett költségvetési hiánycélt, rontana a pénzügyi kiszámíthatóságon és az ország értékelésén – ráadásul Románia nagyot esne a külföldi hitelintézetek szemében is. Korábbi számítások szerint az államkincstár legkevesebb 850 millió euróval lenne szegényebb az ötszázalékos áfa bevezetésével, a *Ziarul Financiar* számításai szerint ugyanis az élelmiszeripar érintett szegmense tavaly 5,5 milliárd eurós eladást bonyolított le. A kormánypárti politikusok, köztük Emil Boc kormányfő napokban tett kijelentései megegyeznek abban, hogy az ország még semmilyen téren nem érett meg az adócsökkentésre. Bár az élelmiszerárak az utóbbi időben valóságos robbanást produkáltak, a dráguláshullámnak kedveznek a közeljövőben is a globális katasztrófák és háborúk. ◀

A liszt csökkentett áruforgalmi adója kifehéritené a gabonakereskedelem feketepiacát is. Fotó: Tofán Levente

RDS&RCS: régiós expanzió

T. L.

► Egy romániai cég képeiben „félelmetes” riválissá tett szert a kelet-középeurópai térségben az amerikai UPC kommunikációs szolgáltató, amely a Liberty Global csoport részvényeseinek szóló éves cégértékelésében külön foglalkozott az RDS&RCS kábeltévé, internet és telefonszolgáltató vállalattal. Nem elég, hogy a nagyváradi Teszár Zoltán által alapított cég – teljes nevén Romanian Cable System és a Romanian Data System – tavaly a régióban a UPC egyik legkomolyabb ellenfelévé vált, idén az amerikaiak egyenesen „drámai” versenyre számítanak.

A 2009 végi adatok alapján 2,70 milliárd romániai háztartás volt előfizetője a hazai RDS&RCS-nek, a UPC még ennek felével sem büszkélkedhetett: csupán 1,25 milliárd ügyfelet sikerült szereznie. Szlovákiában szintén előnyt szerzett a román társaság (0,31, illetve 0,28 milliárd arányban), míg Magyarországon és Csehországban is vérszesen megközelítette az amerikai fél piaci részesedését. A tengerentúlon úgy vélik, ezt a román szolgáltató egyrészt „agresszív” árpolitikájának,

másképp pedig fejlett saját infrastruktúrájának köszönheti.

„Tévemonstum” alakul?

Bár az érintettek nem erősítették meg a hírt, februárban megjelent piaci spekulációk szerint a UPC romániai leányvállalata lehet az RDS&RCS következő felvásárlási célpontja. Egyesek azt is tudni vélték, hogy Teszár Zoltán, a vállalkozás 43 százalékos tulajdonosa már a finanszírozót keresi a küszöbön álló ügylet-hez. A fúzió létrejötte esetén vitathatatlanul az RDS&RCS válna az ország vezető tévészolgáltatójává tízmillió előfizetővel – ehhez azonban szükség lenne az Országos Versenytanács jóváhagyására is.

A Román vállalat Magyarországon, Csehországban és Szlovákián kívül, Olaszországban és Spanyolországban is verseng a UPC felhasználók és más cégek ügyfeleiért. Mivel a profitot technikai felszerelésének korszerűsítésébe fordítja vissza, komolyabb erőfeszítés nélkül tud áttánni a legfrissebb fejlesztésekre – míg a konkurens cégeknél előfordulhat, hogy visszame-nőleg több generációs fej-

lesztésre vagy teljesen új infrastruktúra kiépítésére kényszerülnek ahhoz, hogy versenyképesek maradjanak. Szakemberek szerint az európai szintű szolgáltatásokra képes RCS&RDS terjeszkedése idegen piacokon fokozott kolonizációs tevékenységbe is átsaphat, ugyanakkor Romániában a legújabb interaktív digitális tévézés előfutárává válhat.

Elszánt terjeszkedés

A kelet-európai zsebeket és igényeket jól ismerő, híresen alacsony áron szolgáltató román telekommunikációs cég a rendszerváltást követően az ágazat teljes hiányát kihasználva gyors terjeszkedésbe kezdett. Az 1994-ben alapított RCS kábeltévé-társaság 2003-ban megvásárolta a TerraSat kábelszolgáltatót, így 1,3 milliósra duzzadt előfizetői bázisával piacvezetővé nőtte ki magát, megelőzve vetélytársát, az Astral Telecomot. Az adatküldésre és internetre szakosodott RDS 1998-ban – még az internetlefedettség szinte teljes hiányában – alakult meg, amely az RCS infrastruktúráját kihasználva és továbbfejlesztve Románia egyik legnagyobb netpiaci szolgáltatójává válik. Mivel

elsődleges céljuk a terjeszkedés volt, kezdetben alacsonyabb minőségű szolgáltatásokat nyújtottak, amelyet mára felváltott a minőségi, gyors és az európai átlagnál olcsóbb szolgáltatás.

Az infrastruktúra hatékonyabb kihasználása és az adminisztráció csökkentése érdekében 2005 áprilisában egyesült az RCS és RDS, ekkoriban jelentek meg a triple-play, internet, telefon és kábeltévé egy csomagban egyesítő szolgáltatásaik. Míg korábban a kábeltévé-alapú internettel, később az optikai kábel-alapú, szélessávú internet szolgáltatásaival váltik népszerűvé a felhasználók körében. Miután a cég 2007-ben versenytárgyalás során megkapta a 3G (harmadik generációs mobilszolgáltatások) működtetési engedélyt, komoly vetélytársává vált a vezeték- és mobiltelefon szolgáltató cégeknek is. Míg tavaly a piac legtöbb szereplője, így a Romtelecom, Orange vagy Vodafone 7-8 százalékos visszaesést szenvedett el, az RCS&RDS 2010 első kilenc hónapjában 11 százalékkal növelni tudta előfizetőinek a számát. A Nagyváradi alapított telekom-társaság 2009-ben 710 millió dolláros bevétele mellett 274 millió dolláros működési profittal tett szert. ◀

Soros György: széthúzó euró

ÜMSZ

► Az euró bevezetésétől a konvergencia megteremtését várták, ehelyett azonban a közös valuta széttartást eredményezett, írta kedden, Londonban megjelent cikkében Soros György. A magyar származású amerikai nagybefektető a *Financial Times*-ben kifejti: az euróval való általánosságban valutaváltságnak szokás tekinteni, ám ez egyben szuverén adósságválság és mindenekelőtt bankválság is. A nagybefektető rámutatott: az euróval szembe fordított megoldás kétébességű Európát rögzítene, ami az EU politikai köhézióját is veszélyeztetheti. Soros szerint alapvető változtatásokra van szükség. Ezek közül is az egyik legfontosabb – és ezt már a mai EU-csúcson meg kellene tenni –, hogy az európai pénzügyi stabilitási eszközt a tagállamok mellett a bankrendszer megmentésére is hozzáférhetővé kell tenni. Ez lehetővé tenné a szuverén adósságtrendezést bankválság előidézése nélkül. Az euróvezetést belülről szétartó folyamatokra nemrégiben londoni hitelminősítő elemzők is felhívták a figyelmet, szerintük a közösségnek egyben gazdasági unióvá is ki kellett volna teljesednie. ◀

Sztrájkra kész orvosok

ÚMSZ

„Szomorú hagyomány, hogy minden tavasszal az orvosi rendelők életben tartásáért kell küzdenünk. Nem is a rendelőkért, hanem a betegekért: azért, hogy a működőképessé tegyük az összeomlás szélén álló egészségügyi rendszert” – nyilatkozta tegnap Doina Mihăilă. Az Országos Családorvosi Szövetség elnöke bejelentette: országos tiltakozó akcióra készülnek az érintettek.

Jön a gyógyszerstop

Az orvosok azért elégedetlenek, mert megváltoztak az egészségbiztosító pénztárral kötött éves szerződés feltételei. A házi orvosok háromnegyede jelezte: ilyen körülmények között nem tud teljes értékű munkát végezni. Ha nem sikerül megállapodni a szerződés módosításáról az illetékesekkel, április elsejétől nem bocsátanak ki támogatott vényt az orvosok, és szakorvosi vizsgálatokra sem küldik tovább a hozzájuk fordulókat. Mihăilă emlékeztetett: nem előzmény nélküli a tiltakozás. Az általa képviselt szövetség a házi orvosok érdekvédelmi szervezetével közösen kérte a keretszerződésről rendelkező kormányhatározat felfüggesztését.

Az érintettek tiltakoznak az ellen, hogy részt kell venniük az egészségügyi rendszer digitalizálásának folyamatában, ami nemcsak pluszmunkát, hanem többletkiadást is jelent: a házi orvosoknak kell megvásárolniuk az egészségügyi kártya leolvasására alkalmas készüléket. „Nem vállalkozhatunk ilyen jellegű beruházásokra, mert ez nem függhet az egyéni döntésektől, itt egységes eljárásra van szükség. Ezt a beszerzést az Or-

Rendelőiket és pácienseiket féltik az elégedetlenkedő házi orvosok

szágos Egészségügyi Pénztárnak kellene lebonyolítania, hogy elkerüljük a technikai problémákat és az informatikai rendszer meggyengülését” – szögezte le Mihăilă.

Megtanulhatták volna

„Hallottam már az új rendelkezésről, és nyugtalan vagyok, mert nagyon sok problémánk volt már hasonló feladatok miatt, például a betegek nyilvántartását illetően is. Elveszték adatok vagy adat-

hordozók, nem feleltek meg a programok, sok-sok éves negatív tapasztalat áll mögöttünk” – nyilatkozta lapunknak Ștefan Pop Maros megyei házi orvos, aki azonban nem tartja jó ötletnek a tiltakozó akciót. „Már megtanulhattuk volna, hogy így nem sokat érünk el, a betegeknek azonban kellemetlenséget okozunk. Olyan formában kellene tiltakozni, amely az egészségbiztosító pénztárat, és nem a pácienseket érinti” – tette hozzá a szak-

Szenátusi nem az egészségügyi kártyára

Elutasította a szenátus azt a sürgősségi kormányrendeletet, amely az egészségügyi kártya bevezetését írja elő. Ion Rotaru szociáldemokrata honatya úgy érvelt a rendelet elfogadása ellen, hogy az egészségügyi kártya bevezetése a házi orvosok és a biztosítással rendelkező állampolgárok számára is többletköltséget jelent. A politikus hangsúlyozta, az adathordozó csak a 18 évnél idősebb állampolgárok számára bocsátható ki, a 18 évnél fiatalabbak viszont nem kapnak ilyen. Becslések szerint a kártya két euróba kerül majd, és minden egészségügyi szolgáltatás általa lesz elérhető.

ember. Az érdekvédők arra figyelmeztetnek, idén már volt jele annak, hogy nem működnek megbízhatóan az egészségügyi informatikai rendszerek. Január 12-én például öt napra leállt az egészségbiztosító pénztár adatbázisa, a kirendeltségek munkáját is fel kellett függeszteni.

Valakinek megéri

„Én a tavaly is szenvedő alanya voltam az ideihöz hasonló vitának, akkor ugyanis nem kaptam időben küldőpapírt a szakorvosomhoz. Végül elmentem a magánrendelőjébe, kifizettem a rendelési díjat, és levontam a következőt: megéri a magánorvosoknak, hogy ne legyen rend az állami egészségügyi rendszerben” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Török Péter. A marosvásárhelyi nyugdíjas felháborítónak tartja, hogy épp a hónap elején lesz a demonstráció. „Hó végén már nem lehet támogatott gyógyszert kapni, mert elfogy a támogatás, hó elején pedig még nem lesz, mert tiltakoznak. Ki kellene mondani, hogy akinek van pénze, vásároljon gyógyszert teljes áron, akinek meg nincs, az mondjon le az ellátásról, a biztosításáról” – tette hozzá a havi 700 lejből élő, 45 év munkaviszonyt maga mögött tudó nyugalmazott vasesztergályos.

A házi orvosi érdekképviselet egyébként azt kérték a szaktárcától, hogy a keretszerződés ellenjegyzésének határidejét hosszabbítsák meg, és erre csak a vitatott feltételek tisztázása után, május elején kerüljön sor. Ha a kormány nem enged a követeléseknek, akkor tovább folytatódhatnak a tiltakozó akciók, a sztrájkmenetrendről a hétvégéig döntenek az érdekvédelmi szervezetek. ◀

Szentgyörgyön a főkonzul

Kovács Zsolt

► Sepsiszentgyörgyön mutatkozott be tegnap a helyieknek Zsigmond Barna Pál, Csíkszeredába kirendelt főkonzul. A diplomata elmondta: az utóbbi időszakban sokan folyamodnak könnyített állampolgárságért, ezért már csak december végére tudnak időpontot adni a honosítási kérelmek leadására. Zsigmond Barna Pál megnyugtatta az érdeklődőket: a dokumentáció átvétele a jelentős érdeklődés ellenére zavartalanul zajlik Csíkszeredában, azoknak azonban, akiknek sürgős az ügyintézés, azt javasolta, forduljanak magyarországi illetékes intézményekhez. Ilyen jellegű ügyben az anyakönyvi hivatalokban, az állampolgársági hivatalok területi kirendeltségeinél és kormányhivataloknál lehet eljárni Magyarország területén. A főkonzul azt is elmondta, hogy a már leadott kérésekre folyamatosan érkeznek a válaszok. A konzulátus dolgozói értesítik az érintetteket, hogy megérkeztek az okiratok, és pozitív elbírálás esetén megszervezik az állampolgársági esküt is. A diplomata hangsúlyozta, hogy az esküvétel csak a konzulátus épületében, és szűk körben zajlanak, viszont lehetőség van arra, hogy Magyarországon tegyenek eleget az ünnepi kötelezettségnek azok is, akik Csíkszeredában adták le a

honosításhoz szükséges dokumentumokat. A főkonzul szerint áprilistól valószínű útleveleket is kezdenek kiállítani a magyar állampolgárságot frissen megszerzők számára. Zsigmond Barna Pál abban bíz, hogy a kezdeti bizonytalanságok után az állampolgárok egyre felkészültebben adják be a kérelmeket, nem okoznak gondot a hiányzó dokumentumok, így lerövidül a kérések átvételének és iktatásának ideje is. Tamás Sándor Kovászna megyei tanácselnök elmondta: egyezség született a háromszéki polgármesterekkel, hogy a magyarországi testvértelepülésekre szervezzenek autóbuszos kirándulásokat, és ott adják le a honosítási kéréseket. ◀

Zsigmond Barna csíki főkonzul

Nemzetegyesítés üdültetéssel

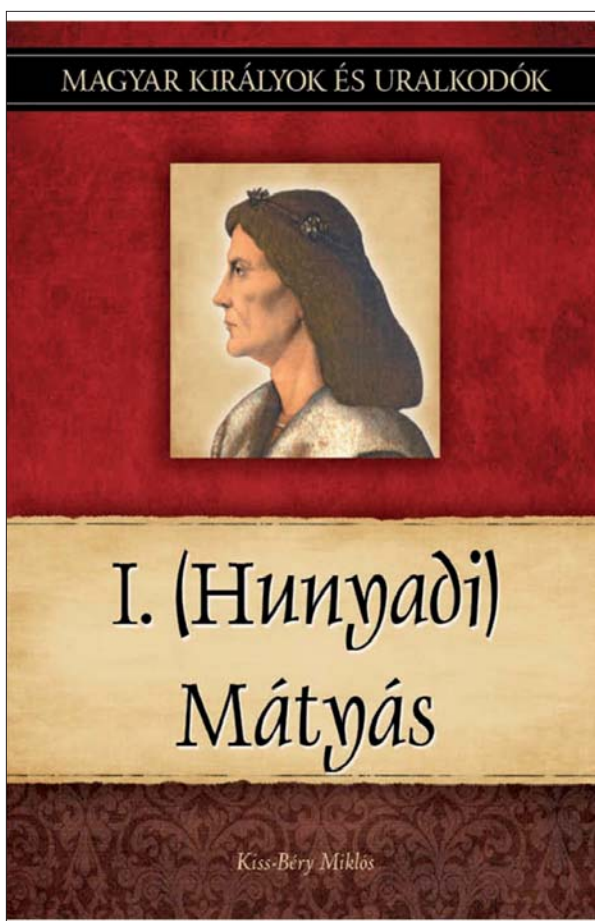
Kovács Zsolt szerint a turizmus lehet a kitörési pont a magyar-magyar kapcsolatokban, fejtekte ki tegnap sepsiszentgyörgyi látogatásakor Zsigmond Barna Pál, csíkszeredai főkonzul. Lőrincz Zsigmond, Kovászna város polgármestere a találkozón elmondta: a háromszéki fürdőváros megállapodott már Gyula és Pápa önkormányzatával, hogy kölcsönösen népszerűsítik egymást. Lőrincz Zsigmond felvetette, segítené a gyógyturizmus fellendítését, ha a két ország egészségbiztosító pénztárai egyezményt kötne, így a magyarországiak is igénybe vehetnék a kovásznai szívgyógyászat szolgáltatásait.

Vásárhelyi parkolóháború

Híresszefoglaló

► Elfoglalják a haszongépjárművek a közterületeket a magánautók elől, tovább nő a közlekedési káosz Marosvásárhelyen. A rendőrség munkatársai többször indítottak kivizsgálást a céges autók közterület-használatát illetően, kiderült: sokszor kereskedelmi feladatok miatt akadályozzák a forgalmat, és nincsenek tekintettel arra, hogy közintézmények, iskolák vagy forgalmas csomópontok környékén okoznak dugót. A helyi önkormányzat rendeletben szabályozná a céges autók parkolását, és parkolócédula vásárlására köteleznék a hosszabb ideig állomásozókat. Azt, hogy a város melyik övezetében lehet majd így parkolni, a közlekedésügyi bizottság határozza meg – lesznek olyan helyek is, ahol teljesen megtiltják a céges autók várakozását. Azokra a gépkocsikra, amelyek után a

tulajdonosok nem fizettek parkolási díjat, kerékbilincset tesznek. A „kerékkötést”, a későbbi vitás kérdések elkerülése érdekében, a közterületkezelő osztály, illetve a helyi rendőrség munkatársai lefilmelik, majd kitöltene két formanyomtatványt – amelynek egyik példányát az autó szélvédőjére helyezik. A kerékbilincs levételért 60 lej kell fizetni, ha ezt a tulajdonos 48 órán belül kéri –, ha nem, akkor minden további nap után 40 lej a bírság. A határozattervezet értelmében az eljárási költségen túl a szabályszegésért is pénzbírságot rónak ki, ennek összege 1000-tól 2000 lejig terjed. A rendelet bírálói úgy vélik: a helyszínen nem állapítható meg egyértelműen, hogy cégtulajdonban, illetve üzleti úton van-e a fennakadást okozó autó, ezért az önkormányzati szigorítás nem enyhíti, hanem súlyosbíthatja a marosvásárhelyi forgalmi vitákat. ◀

MAGYAR KIRÁLYOK ÉS URALKODÓK

26 RÉSZES SOROZAT, ÁRA KÖTETENKÉNT 28 RON

A sorozat előfizetéssel 546 R-ért, részletre pedig 609 R-ért megrendelhető a hungalibri@clicknet.ro címen

13. kötet: Mátyás király

Mátyás király nem volt tagja semmilyen dinasztának, ismert uralkodócsaládnak. Egyszerűen Hunyadi volt, nagyapja szinte névtelen kisnemes, apja is eléggé „lentről” kezdte a pályafutását, míg magasra nem jutott.

A törökverő Hunyadi János kisebbik fia – akár egy mesében – még 15 éves sem volt, amikor a körülmények összjátéka folytán a trónra került. Eleinte mindenki úgy tekintett rá, mint gyámoltalan gyermekre. Még a legbizalmasabb emberei sem sejtették, mi lakozik benne – és lám, egyszerre csak felszárnalt, szédítő magasságokba. Sem előtte, sem utána nem volt még olyan királyunk, aki ennyire ismerté volna a népet.

A KÖTETEK MEGVÁSÁROLHATÓAK:

Csíkszereda	Marosvásárhely	Székyudvarhely
Kézdivásárhely	Sepsiszentgyörgy	Zetelaka
Kolozsvár	Székykeresztúr	Postai hivatalokban

HUNGALIBRI SRL, M-Ciuc str. Patinoarului 16/A/1.
Tel./fax: 0266371139, 0723668843 • E-mail: hungalibri@clicknet.ro

HIRDETÉS

Röviden

Lengyel kitüntetés
Keresztes Attilának

Március 21-én a 2010-es évre járó Zlota Maska (Arany Maszk) díjjal tüntették ki Keresztes Attilát. A Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulatának művészeti igazgatója az év legjobb rendezőjének járó rangos lengyelországi elismerést a katowicei Sziléziai Wispianski Színházban színter állított *Yvonne, burgundi hercegnő* című előadással érdemelte ki. A produkció 2010 decemberében a katowicei színház vendégjátékaként Kolozsváron és Budapesten is látható volt.

Kiállítás
akasztófahumorról

„A giccshorror és a fekete humor koronázatlan királyai Kolozsváron” mottó jegyében nyílik meg Baász Szigei Pálma, Suzana Dan és Ferenczy Botond Tamás közös kiállítása ma 18 órától a kolozsvári Korunk Stúdiogalériában (Rákóczi út 52. szám). A látogató az ország három különböző városában (Sepsiszentgyörgy, Bukarest, Kolozsvár) élő, azonos akasztófahumorról rendelkező alkotó gondolataiba és álmaiba nyerhet betekintést. Megnyitóbeszédet mond Szántai János író, filmkritikus.

Újjászületőben a városháza

Antal Erika

► Befejezik a héten a Maros Megye Tanácsának és a prefektúrának helyet adó régi városháza több hónapja tartó belső restaurálását. A munkálatokat végző csapat vezetője, Molnár Dénes képzőművész-restaurátor lapunknak elmondta, az épületben dolgozók részéről is nagy volt az izgalom, majd pedig az öröm egy-egy újabb munkafázis során, és ez számukra is lendületet adott.

Három szinten dolgoztak a restaurátorok, és állították vissza eredeti formába és színbe a falfestményeket a Bernády György által építtetett városházában. A munkálatokat tavaly júniusban kezdték el. Molnár Dénes szerint a legjobban a még megmaradt, eredeti festésre kellett vigyázni, amelyből néhány „ablakot” meg is hagytak.

A felújítás már igen időszerű volt az 1907-ben befejezett épületen, a falak ugyanis nagyon rossz állapotban voltak, az évtizedek alatt befűstölödtek, sok helyen megrepedeztek és levált a vakolat. Az előcsarnokot 1968-ban restaurálták utoljára, ami egy átfestés volt csupán – tudtuk meg Keresztes Géza műépítész-től, a restaurálási munkálatok főtervezőjétől. Mint

A szerző felvétele

A „felújításokkal” eltakart eredeti falfestményeket restaurálták a szakemberek a volt városházán

elmondta, a '60-as években készült díszítő festést le kellett mosni a falakról, és visszaállítani az eredeti, Bernády-féle motívumokat.

Keresztes Géza lapunk érdeklődésére elmondta, az előcsarnokkal egyidőben a főbejárat kocsifelhajtójával is foglalkoztak, hiszen ott egy nagyobb problémát kellett megoldaniuk: a kocsifelhajtó egyik lába megsüllyedt a víz-elevezetés meghibásodása miatt és a fémgerendák már a levegőben álltak. Ezt követte

a belső falkutatás Pál Péter és Kiss Lóránd segítségével, akik megtalálták az eredeti mintát és színeket, amelyek alapján több árnyalat-mintából választották ki azt, amit a restauráláshoz használtak.

Molnár Dénes szerint a jól összeszokott, tapasztalt szakemberekből álló csapatnak ez már a 12. k hasonló jellegű restaurálási munkálata volt, amit nagy érdeklődés követte az épületben dolgozók részéről is. „Ez az érdeklődés, amely kilenc hónap alatt a

munkánkat követte új színezetet adott, érdekes volt tapasztalni, hogy érdeklődnek az emberek és lelkesednek egy-egy munkafázis láttán. Nagyon tiszteltem azokat, akik annak idején, 1907-ben dolgoztak, nagy szakmai és művészi tudásról tanúskodik a hátrahagyott munkájuk” – fejtette ki a szakember.

A Marosvásárhely egyik jelképének számító szecessziós épületre – amely jelenleg a megyei tanács székhelye – a polgármesteri hivatal

is igényt tart. Egy hónappal ezelőtt a helyi önkormányzat egyöntetűen szavazta meg azt a határozatot, amely kimondja, hogy a polgármesteri hivatal cseréljen székházat a megyei tanáccsal és a prefektúrával. Lokodi Edit Emőke, a megyei tanács elnöke lapunk érdeklődésére elmondta, már csak azért sem valósítható meg ez a csele, mivel az épület az állam tulajdona, és a kormánynak azt előbb a megyei tanács birtokába kell juttatnia. „Ebben a megyei tanácsnak nincs döntéshozói joga” – hangsúlyozta Lokodi, hozzátéve, hogy semmi garanciát nem lát arra, hogy a megyei tanácsnak lesz székháza, és az egész ügyet politikai kampánynak tekinti a polgármester részéről. Kolozsváry Zoltán városi tanácsos az ÚMSZ-nek kifejtette, természetesen tartja, hogy az az épület, amelyet a város egykori polgármestere a város lakóinak a pénzéből épített, visszakérüljön a város tulajdonába. Tíz évvel korábban Fodor Imre akkori polgármester kezdeményezte a Bernády építtette Városházának a város tulajdonába való visszaszerzését, ám akkor az éppen prefektusi funkciót betöltő Dorin Florea akadályozta meg ezt. ◀

HIRDETÉS

Sala Palatului, joi 31 martie, ora 20:00
"ARTĂ CONTRA DROG" - ANUL CULTURAL 2011

BUDAPEST
GYPSY
SYMPHONY
ORCHESTRA

100 de VIORI
www.100violins.com

Informații:
0747.057.222
0769.606.969

Partenerii Media: Radio România Cultural, Radio România Muzical, JURNALUL, Új magyar szó, SAPTESERI, RI, rin, sm, ELEVATE, PORT.ro

Biletele se găsesc la Sala Palatului, Teatrul Național București, Magazinul Muzica, Teatrul Nottara, Stația de Metrou Unirii 1, Magazinele Diverta, Magazinele Germanos, Carrefour și online: www.vandbilet.ro, www.bilet.ro, www.biletelatat.ro, www.bl.ro, www.eventim.ro, www.ticketpoint.ro, www.bilet.ro

Portugál a székely deszkákon

Baloga-Tamás Erika

► Az évad harmadik nagyszínpadi bemutatóját tartják a székelyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színházban, Egressy Zoltán *Portugálját* viszik színre. A társulat a Katona József-pályázatot nyert, és ennek megfelelően egy kortárs magyar drámát állítanak színpadra. „A *Portugál* egy kortárs szöveg, viszont annyira szépen ki vannak bontva benne a szereplők viszonyai, a szereplők lélektana, hogy az már klasz-

szikus jegyeket visel magán” – fejtette ki Zakariás Zalán rendező a bemutató előtti sajtótájékoztatón. Egressy Zoltán darabja egy emberközeli és földszagú előadásnak teremt meg az alapját, véli a rendező. „A nyomott humorral ábrázoló szöveg ellentmondásos figurákat sorakoztat fel, de sem elítél, sem elfogadni nem lehet őket. Ez a kettőség az, ami által a darab emnak bontva benne a szereplők viszonyai, a szereplők lélektana, hogy az már klasz-

képpen a kocsmáros lánya, az eladósorban lévő Masni és egy Pestről vidékre menekült kezdő író, Bece szerelméről és különböző okok miatt beteljesületlen portugáliai utazásuk történetéről szól. Az előadást március-április hónap folyamán hét alkalommal viszik színre Udvarhelyen, ugyanakkor a társulat meghívást kapott az áprilisi Szent György Napokra is, amelyre szintén a *Portugált* szeretné elvinni a társulat, tudtuk meg Nagy Pál igazgatótól. ◀

Japán meghívottak a váradi „Tavaszi ünnepe” fesztiválon

Totka László

► Neves meghívottakkal ünnepli a tavaszt a Nagyváradi Állami Filharmonia a *Tavaszi fesztivál* című koncertsorozat keretében. A soron következő, ma esti hangversenyen japán vendégművészek lépnek fel, és ez alkalomból megemlékeznek a Japán sújtott katasztrófa áldozatairól is.

A *Tavaszi fesztivál* március 14-én kezdődött, eddig fellépett a grúziai George Babuadze hegedűművész és a japán Mutsumi Murata zongoraművész, valamint az ifjú Kouki Katou hegedűs. A fesztivál célkitűzése új művé-

szek meghívása, valamint a város fiataljainak bevonása, mondta Tódor Albert, a Nagyváradi Állami Filharmonia vezérigazgatója a koncertet megelőző sajtótájékoztatóján. „Félő, hogy ha az idők már nem tudnak jönni, akkor nem lesz már aki látogassa koncertjeinket, mert nem ismerik ezt a műfajt, ezért kiemelt fontossággal, hogy a fiatalokat megismertessük a klasszikus zene kincstárával” – fejtette ki az intézményvezető. A sajtótájékoztatót jelen voltak a ma fellépő művészek is. Az oszakai Shungo Moriyama karmester, Noriko Matsuda zongoraművész, valamint

Kumiko Asahara és Chihiro Uchimiya fuvolaművészek. Shungo Moriyama karmester fájdalomának adott hangot a hazájában nemrég történtek miatt, beszédét azonban optimista szavakkal zárta: „hamarosan újra erősek leszünk” – fogalmazott. A fesztivál programja március 29-én folytatódik Ciprian Marinescu hegedűművész, valamint Ayako Yamaguchi zongoraművész közreműködésével, majd a március 31-i koncerttel zárul, amikor Ken Tomioka japán karmester dirigál, és a szintén Japánból érkezett Mariko Wada zongoraművész a szólista. ◀

Bekeményít a fantomtévét

Farkas István

► A mintegy két évvel ezelőtt indított, szakmai berkekben csak „fantomcsatornának” nevezett TVR Info megújítását tervezi a Román Televíziótársaság (SRTV). „Új seprű többet akar sepregetni, természetesen jó értelemben” – kommentálta a hírt lapunknak Sebesi Karen Attila. A köztvéte igazgatótanácsi tagja emlékeztetett, a SRTV hírcsatornájának idén januárban Carla Tompea személyében új igazgatója lett.

A kezdet...

A TVR Info projekt Cristina Leorenț nevéhez fűződik, aki Alexandru Sassu akkori tévéelnök engedélyével 2008. december 31-én indította el az adót. „Szükség van egy olyan médiacsatornára, amely objektív, lényegretörő és vonzó tájékoztatásban részesíti a nézőket. A tény, hogy a SRTV felvállalta ezt a kezdeményezést,

még nem jelenti azt, hogy sikerre vittük az ügyet. Én hiszek a TVR Info-ban, amely a kis szerkesztői közösségnek köszönhetően napról napra erősebb lesz” – fogalmazott Leorenț a tévé indulásakor. A csatorna körül azonban semmi sem változott. Óránként 10 perces valódi műsort közvetít, a fennmaradó időt pedig nagyvárosok útkeresztződéseinek felállított kamerák továbbított képeivel tölti ki.

... a közelmúlt...

Alexandru Sassu, a SRTV volt elnöke a köztvéte költségvetéstervezetének tavalyi megvitatásán a két ház médiaszakbizottsága előtt elmondta – mintegy magyarázatként a TVR Info egyhangúságára –, hogy a hírcsatornának nincs külön költségvetése, hisz az a már meglévő felszerelésekkel gazdálkodik, és csupán néhány fogyóanyag megvásárlására kell költeniük. A tévé indulásának első hónapjaiban, tehát közel két évvel

ezelőtt azonban a SRTV 40 ezer euróért bérelt helikoptert a hírcsatornának, amely a kód miatt nem tudta használni a képeket. Mindezek ellenére a tavalyi állapotában is a szakma megbecsülését élvezte a TVR Info. „Ahogy a nagy trösztöknek van hírcsatornája, ami lényegesen több pénzzel gazdálkodik, ugyanúgy a román közszolgálati televízióknak is szüksége van egy informáló hírcsatornára” – nyilatkozta egy évvel ezelőtt lapunknak Kacsó Sándor, a TVR magyar adásának megbízott főszerkesztője.

... és a jövő

„Ezidáig a TVR Info nem igazán találta meg a helyét köztvéte palettáján és műsoraiában” – magyarázta az ÚMSZ-nek a megújítás szükségességét Sebesi Karen Attila. A SRTV igazgatótanácsának tagja hangsúlyozta, hogy az adó kimondottan hírtelevízió akar lenni, és „sokkal pregnán-

sabban, mint ahogy annak első jelei mutatkoztak”. Felvetésünkre, hogy mindegy honnan lesz pénze a SRTV-nek, Sebesi leszögezte: „nem pénzpumpálásról, hanem a pénzek átcsoportosításáról van szó”. Hozzátette: emellett természetesen mind technikailag, mind humán erőforrás szempontjából be kell segíteni a csatornának, amelyhez új emberek is kerülnek.

Mint megtudtuk, a csatorna ezentúl is a továbbítási kötelezettség, a „must carry” („vinni kell”) elv révén jut el a fogyasztókhoz. A „must carry” elv rendezi a kötelező módon biztosított műsor-szolgáltatók listáját. Az audiovizuális törvény értelmében minden kábelesnek biztosítania kell a közszolgálati tévé összes csatornáját, emellett a TV5-et, két helyi és két regionális tévét, illetve – ott ahol egy adott kisebbség él és 20 százalékot – egy csatornát az illető kisebbség nyelvén. A csatornák 25 százalékát a hazai kereskedelmi adók teszik ki. ◀

Kettős tükör

Leon Rothkrantz, a Delfti Műszaki Egyetem professzora olyan szoftvert fejlesztett ki, amely képes elemezni a telefonon segélyhívásokat kezdeményező beszédsebességét, hangmagasságát, légzési ritmusát, és ezek alapján el tudja dönteni, hogy a segítségkérő valóban veszélyben van-e, vagy akarva-akaratlanul, de eltúlozza a helyzetét. Ezidáig úgy tudtuk, hogy az embernél jobb emberismerők csak az állatok – gondolkodjunk a kutya vagy a delfin példájára, amelyek sokkal jobban „ráéreznek” a velük kapcsolatba kerülők Homo Sapiensnek attitűdjére, mint azoknak bármely fajtársa – de, úgy néz ki, nemsokára a gépeink is jobban fognak tudni értelmezni minket, mint mi saját magunkat. És mivel az ember lusta, elképzelhető, hogy – akár csak a helyváltoztatásban – empátiájában is túlzott mértékben gépekre fog majd alapozni, és az amúgy is alulfejlett érzelmegítő-képességünk teljesen eltűnik.

(prier)

Röviden

Kucsma tagad a Gongadze-ügyben

Leonid Kucsma volt ukrán államfő (képünkön) szerint állítólagos érintettsége a Gongadze-ügyben egy nagy provokáció Ukrajna ellen. Kucsma közölte, hogy az elmúlt tíz évben a legkíméletlenebb lélektan-nyomás nehezedett rá, s ezért most kész minden pokoli szenvedésre, hogy bizonyítsa ártatlanságát. Georgij Gongadze, az Ukrajinszka Pravda című lap vezetője és alapítója 2000. szeptember 16-án tűnt el, útban kijeji lakása felé. Fej nélküli holttestét két hónappal később találták meg a Kijev megyei Tarascsán. A volt államfőt nemcsak a Gongadze-gyilkossággal hozzák kapcsolatba, hanem azzal is gyanúsítják, hogy köze volt Olekszandr Podolszkij újságíró elrablásához és bántalmazásához.

Apróhirdetés

A „Monitorul Oficial al Romaniei” R.A. önálló gazdálkodású intézmény versenypályázatot szervez szerkesztői állás betöltésére, a kiadvány I. részének főszerkesztőségéhez tartozó, Románia – magyar nyelvű – Hivatalos Közlönyét kidolgozó fordító-szerkesztőségében.

Feltételek:

1. Felső fokú végzettség Filológia vagy Idegen nyelv és – irodalom szakon, román-magyar nyelvű szakosítással, magas szintű román és magyar nyelvismerettel.
2. Számítógépes szövegszerkesztés és internet-használati gyakorlat.

Érdeklődni: a cég Humán-erőforrás osztályán, tel.: 021-3185135

Segélykoncert Lacikáért és Mátéért

Hatalmas összefogás van előkészületben Csíkszeredában két súlyos beteg gyerek megsegítésére, azaz Lacikáért, a balesetben lebénult kisfiúért és Mátéért, az üvegcsontú kisfiúért! Két részből álló eseményt szerveznek, melynek a Szakszervezetek Művelődési Háza ad helyet április 6-án, szerdán. Az első részből 17 órától fellép a MeseHetes együttes, akik az iskolások csoportjait várják az általuk összegyűjtött kis összegekkel. A koncert időtartama 1 óra.

A második részből 19 órától pedig a felnőtt nézőket, valamint csíkszeredai cégek, alapítványok küldötteit várjuk az általuk felajánlott összegekkel. Itt fellép a Party Cover Band, a Role zenekar és a Tündérground.

Postafiók

A sérelmi politizálás fogságában

Tőkés László európai parlamenti képviselő a magyar kormány egyházügyi államtitkárával, Szászfalvi Lászlóval közösen tartott múlt heti budapesti sajtótájékoztatóján többek között az erdélyi magyar történelmi egyházak nemzetfenntartó szerepéről beszélt, de egyúttal sietett elmarasztalni a román államot diszkriminatív egyházpolitikája miatt. Nem a polemizálás szándékával, hanem a közvélemény helyes tájékoztatása érdekében kiegészíteni, illetve pontosítani szeretném Tőkésnek a magyar fővárosban tett, egyes kijelentéseit.

A nemrég még püspöki széket elfoglaló politikus az egyik erdélyi napilap tanúsága szerint azt nyilatkozta, hogy Romániában „az »ortodoxia egyeduralma« miatt nem hoztak új egyházi törvényt”. Tőkésnek sikerült elhítenie hallgatóságával, de egyúttal a romániai hivatalos tárgyalásokra készülő magyarországi szakpolitikussal is, hogy Romániában az állam nem rendezte viszonyát az egyházakkal, mi több, ennek hátterében az ortodoxia egyeduralmi törekvéseit kell keresnünk. A tények azonban tények: 2007 elejétől életbe lépett az új román felekezeti törvény, amely, szakítva a korábbi hagyományokkal, nem tesz különbséget „többségi” és „kisebbségi”, „nemzeti” vagy más jellegű egyházak között. A nyilatkozat ellenben arra jó volt, hogy egyházpolitikai terén is elmarasztalja, illetve számon kérje a „hanyag” román államot, illetve bűnbakként tüntesse fel a magyarországi közbeszédben amúgy is a „hagymakupolás honfoglalás” címkével illetett román ortodox egyházat. Arról ellenben lehetne vitát folytatni, hogy a különböző formájú állami támogatások és pénzügyi segélyek odaítélésekor miként sérül a törvényben rögzített arányosság elve (a hívek számára szerinti támogatás). A felelősséget könnyű lenne az RMDSZ-re hárítani, de itt figyelembe kell vennünk a romániai magyar történelmi egyházak szerepvállalását is. Habár dogmatikai

értelemben nem helytálló a következő megállapítás, de bizonyára sokan egyetértenek azzal a kijelentéssel, hogy Krisztus egyházát diplomáciával is lehet építeni.

A diplomáciai kapcsolatoknál maradvány, Tőkés a sajtótájékoztatón arra hívta fel Szászfalvi László figyelmét, hogy „a közeljövőben tartandó romániai tárgyalásai során vesse fel a magyar alapítványi egyházi egyetemek állami támogatásának és a felekezeti oktatásnak az ügyét”. Mindenki számára egyértelmű, hogy megoldást kell találni a Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a Partiumi Keresztény Egyetem román állami költségvetési forrásokból történő finanszírozására, azonban helytelen lenne olyasvalamit számon kérni a román államon, amelyet az már teljesített, történetesen a felekezeti iskolák állami támogatását. Az RMDSZ kormányzati szerepvállalásának köszönhetően az idén életbe lépett új oktatási törvény már nem csak a középiskolai szinten ismeri el és részesíti állami normatív támogatásban a felekezeti oktatási intézményeket, hanem kiszélesíti azt a bölcsődétől egészen a középfokú oktatásig. Ezzel az intézkedéssel több évtizedes sérelem megszüntetésének lehetünk a tanúi, hiszen a két világháború között a felekezeti iskolák magánoktatási intézménynek minősültek, a fenntartási költségeket és a tanárok bérét teljes egészében az iskolafenntartók, vagyis az egyházak fedezték.

Mindazoknak, akik élnek a sajtó által biztosított nyilvánosság és szabad véleménynyilvánítás lehetőségével, tudatosítaniuk kell magukban, hogy felelősséget kell vállalniuk minden kimondott vagy leírt szóért. A nemzetpolitikát ne vegyítsük össze a sérelmi politizálással, a nemzetpolitikai célok eléréséhez partnerekre van szükségünk. Ellenben nehezen lehet úgymond hídakat építeni, ha közben mi magunk is a part szélesítésén munkálkodunk.

Nagy Mihály, történész

Sztársarok

Elhunyt Elizabeth Taylor Oscar-díjas filmszínésznő

Hírösszefoglaló

► Hetvenkilenc éves korában, tegnap délután meghalt Elizabeth Taylor Oscar-díjas filmszínésznő, adta hírül a CNN. Ügy-nőke nyilatkozatot adott ki, mely szerint a színésznő „békésen hunyt el” a Los Angeles-i Cedars-Sinai kórházban ahol hat hete kezelték szívelégtelenség miatt. Taylor 1932. február 27-én született Londonban, amerikai szülők gyermekeként. Pályáját gyermekszínészként kezdte – kilencéves korában leszerződött a Univer-

amelyben Spencer Tracyvel szerepelt. Az '50-es évek első felében szeretett volna nagyobb kihívást jelentő, komolyabb szerepeket játszani, de ezek rendre elmaradtak, részben az MGM miatt, akik könnyedebb filmeket képzeltek el vele. 1960-ban minden idők legjobban fizetett színésznőjévé vált, amikor leszerződött a végül csak 1963-ban bemutatott, és anyagilag súlyosan megbukott Kleopátra főszerepére. A Butterfield 8 (1960) és a Nem félünk a farkastól (1966) című filmekben való alakításáért Oscarral jutal-

Liz Taylor a '60-as években Hollywood legjobban fizetett színésznője volt

sal stúdió, első szerepét a There's One Born Every Minute című, 1942-es filmben játszotta. A hírnevet az 1944-es A nagy derby című film hozta meg számára. Nyolcszor kötött házasságot, ebből kétszer Richard Burton színésszel. Első felnőttéssikerét a Papa című filmmel könyvelhette el,

amelyben Spencer Tracyvel szerepelt. A '80-as években már csak alkalmanként tűnt fel egy-egy filmben, köztük az 1980-as A kristálytűkőr meghasadt című Agatha Christie-adaptációban és az 1985-ös Malice in Wonderland című tévéfilmben. Legutóbb a 2001-es Öreg diva, nem vén diva című tévéfilmben szerepelt. ◀

PÉNTEK

2011. március 25.

A nap filmjei

Antena 1, 20.20
A megtorló

Frank Castle túl sok szörnyűséget látott katonaként, majd különleges FBI-ügynökként. Úgy érzi, végre itt az ideje, hogy normális életet éljen felesége és kislánya mellett. Már csak egy utolsó feladat vár rá, de a balul sikerült akció során egy fiatal ember életét veszti. A fiú apja, Howard Saint gazdag üzletember, aki ugyan nagy megbecsülésnek örvend, de nem tagja a floridai elitnek.

m2, 23.05
Flandria

Demester minden idejét a farmon tölti. Egyetlen szórakozása a Barbe-bal, gyerekkori barátjával tett sétái az erdőben. Őszintén szereti a lányt és ezzel a szeretettel, a maga suta módján fogadja el tőle, azt, amit a lány adni tud. Néhány társával együtt Demester elhagyja otthonát, hogy külföldön teljesítsen katonai szolgálatot. A háború kegyetlensége és a féltelen igazi katonává formálja személyiségét.

TVR 1, 23.10
A bárányok hallgatnak

Dr. Hannibal "Kannibál" Lecter az egyik legveszedelmesebb pszichopata gyilkos. Évek óta szigorúan őrzött börtönben ül, de az FBI-nak most a segítségére van szüksége. Valaki ugyanis a módszereit utánozza, és remélik, hogy az őrzött orvos segítségükre tud lenni. Clarice Starling különleges ügynök kapja a feladatot, hogy férfiközön Dr. Lecter bizalmába, és próbálja meg rávenni a segítségére.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek **9.40** 8 és fél **10.00** Napközben **11.00** Hírek **12.05** Élhető világ **12.30** Vendég a háznál **13.00** Déli krónika **13.40** Magánhangzó **14.05** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek! **15.05** Arcvonalok **16.05** Közletről **16.45** Zöld-övezet **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.25** Tetten ért szavak **20.50** Jó éjszakát! **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén **13.05** Zenei üzenetek **14.00** Hírnegyedóra, Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.00** Híradás **17.15** Élő muzsika **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hírek, sport **8.10** Hangoló **9.50** Hírek, reklám **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek, rendezvényajánló **16.15** Mozgástér **17.00** Nap-óra **17.30** Nóták **17.55** Hírek, műsorismertető

DUNA TV

6.30 Gazdakör **7.00** Reggel a Dunán **10.00** Család-barát **11.00** Virágzó Magyarország (ism.) **11.25** Derrick (német krimisor.) **12.30** Kíváncsgosár **15.00** Híradó **15.20** Kaland-Zoo a Kifutók mögött (ism.) **15.45** Heuréka! Megtaláltam! (ism.) **16.15** Teledi Sámuel útján **16.45** Magyar első **17.10** Idegenek az üvegházban **17.35** Beavatás **17.55** Arcélek Szekeres Erzsébet **18.15** Térkép **19.00** Híradó **19.35** Mese **20.00** Egy párizsi nő (francia-olasz vígj., 1957) **21.25** Híradó - Nemzeti Krónika **21.35** Dunasport **21.45** Váltó **22.00** Élet a Marson (angol sor.) **22.55** Kikötő - Friss (ism.) **23.15** Bogányi Gergely zongorázik **23.50** Liftmesék (auszt. vígj., 2006) **1.20** Kikötő - Friss (ism.) **1.30** Hazakeresők (dokumentumf.)

TVR 1

6.55 Románia himnusa **7.00** Reggeli híradó, időjárásjelentés **9.00** Szerelmi bizonyíték (brazíl sor.) **10.00** Nostalgikus évek (ism.) **12.00** TVR 55 **12.40** A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat) **14.00** Hírek, időjárásjelentés **14.45** e-FÓRUM **15.15** Teleshopping **15.30** Parlamenti pártok fóruma **16.00** Románia parlamentje **17.00** La vie en rose **18.00** Hírek, időjárásjelentés **18.30** A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat) **19.50** Sport **20.00** Hírek, időjárásjelentés **21.00** Egyszer az életben - szórakoztató műsor **23.10** A bárányok hallgatnak (amerikai pszichothriller, 1991) **1.15** Hannibál ébredése (francia-angol-cseh-olasz thriller, 2007) **3.15** A csapda mélyén (amerikai-német akcióthriller, 2002) (ism.)

VIASAT 3

10.20 Gyilkos sorok (sorozat) **11.20** Egy kórház magánlete (sorozat) **12.15** A narancsvidék (sorozat) **13.10** Harlequin: Széttört álom (kan.-magyar f.) **14.55** Nyomtalanul (ismétlés) **17.35** Gyilkos számok (sorozat) **18.30** Gordon Ramsay **19.25** A dadus (sorozat) **19.55** Jóbarátok (sorozat) **20.20** Két pasi (sor.) **21.15** Gyilkos számok (sor.) **22.15** Beugró Plusz **23.15** Éden 18+

m1

6.20 Hajnali gondolatok **6.23** Kárpát Expressz **6.50** Ma Reggel **10.00** Jelfogó (ism.) **10.55** Nappali **13.01** Híradó délben **13.30** Kárpát Expressz **14.00** Átjáró **14.30** Körzeti magazinok **15.20** Nemzet és védelem **15.55** Sírjaik hol domborulnak... (dokumentumfilm) **16.25** Közlekedésbiztonság 2010 **16.55** Szomszédok (magyar sorozat) **17.30** Híradó **17.40** Körzeti híradó **17.50** Teadélután **18.20** India - Álom útján (kaland sor.) **19.10** A királyi ház titkai (dél-kor. sor.) **20.20** Alkotmány utca **20.30** Híradó este **20.55** Sport hírek **21.05** Telesport (élő) Magyarország - Hollandia labdarúgó EB-selejtező mérkőzés **23.40** Az Este **0.15** Barangolások öt kontinensen **0.45** Hírek **0.50** Sport hírek **0.55** Prizma **1.10** Ma Reggel (ism.)

TVR 2

6.15 Teleshopping **7.00** Búvület (oasz sorozat) **8.10** DP 2 Tonomat - szórakoztató műsor **10.00** Videóterápia (ism.) **11.00** Vallomások - szórakoztató műsor (ism.) **12.00** Hírek, Sport, időjárásjelentés **12.30** Biznisz óra (ism.) **13.25** Teleshopping **14.30** Együtt Európában **15.30** Utópia **16.00** Búvület (olasz sor.) **17.00** Hírek, időjárásjelentés **17.30** Lex et Honor **18.00** IT zon@ **18.30** Csavargó halász **19.00** Biznisz óra **20.10** Viharok Afrikában (német romantikus dráma, 2009) **21.50** Lehet, hogy nem tudtad **22.00** Hírek, időjárásjelentés **23.00** Egyeseknek ez tetszik **0.00** Commando: A frontvonalban **1.00** Lex et H (ism.) **1.30** Csavargó halász (ism.) **2.00** Biznisz óra (ism.) **3.00** DP 2 Tonomat - szórakoztató műsor (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő (live) **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Szókevadást showtime **14.10** Pontos sportidő **15.10** Külön kiadás **16.00** Sport.ro Hírek **16.30** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információk (live) **20.00** Pokerstars Big Game **21.00** Wrestling RAW, Showtime **23.00** American Gladiators **0.10** Érzéki ajkak, szép lábak

m2

5.20 Srpski Ekran Szerb nyelvű nemzetiségi magazin **5.50** Unser Bildschirm Német nyelvű nemzetiségi magazin **6.20** Hajnali gondolatok **6.23** Kárpát Expressz **6.50** Ma Reggel Közéleti műsor **Benne:** Híradó, sporthírek, időjárásjelentés **10.00** Közvetítés a parlament üléséről **20.30** Esti mese: Sherlock Holmes, a mesterkopó **21.00** Híradó este **21.25** Sporthírek **21.30** McLeod lányai (auszt. kaland sor.) **22.15** A tett helyszíne (angol filmsor.) **23.05** Flandria (francia háborús filmdráma, 2006) **0.35** India - Álom útján (brazil-indiai kaland sorozat) **1.20** A királyi ház titkai (dél-kor. sor.) **2.25** Orvosi bűnügyek (olasz sor.) **3.15** Magyar bulizene **4.10** Kolozsvár (magyar ismerett. film) **4.40** Monda és történelem

PRO TV

5.00 Apropos TV (ism.) **6.00** Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) **7.00** Pro Tv hírek, Mi történik doktor úr? **10.00** Ahol a víz az úr (ausztrál katasztrófa film) (ism.) **12.00** Fiatál és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **14.00** Apropos TV (szórakoztató műsor) (ism.) **15.00** Land of Jokes (szórakoztató műsor) (ism.) **16.00** Fiatál és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **20.30** Román tehetségek - versenyműsor **23.00** Fogoly mexikóban (amerikai krimi, 2007) **1.45** Pro Tv hírek, sport (ism.) **3.00** Fogoly mexikóban (amerikai krimi) (ism.)

RTL KLUB

7.00 Infománia (ism.) Multimédia magazin **7.25** Fókusz - Közszolgálati magazin (ism.) **7.55** Reggeli magazinműsor **10.05** Te vagy az életem (argentin sorozat) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó **13.20** ASZTRO Show **14.30** Fél kettő **15.15** Tengeri órjázat (krimisor.) **16.20** A szerelem rabjai (argentin sor.) **17.25** Mindörökké szerelem (mexikói sor.) **18.20** NekedValó **19.30** RTL Klub Híradó **20.05** ValóVilág Összefoglaló (élő) **21.10** Fókusz **21.45** Barátok közt (magyar sorozat) **Utána:** RTL-hírek **22.25** CSI: A helyszínelők (am.-kan. sor.) **Utána:** RTL-híradó **23.20** Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.) **0.20** PokerStars.net - Big Game **1.15** Reflektor - Sztármagazin **1.25** meneTrend (ism.) **1.55** Dögölt akták (am. krimisor.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) **8.00** Jó reggelt - Razvan és Dani műsora **10.00** Sajtószemle Mircea Badea-val **11.00** Szindbád kalandjai (kanadai kaland sorozat) **12.00** Xena (amerikai kaland sorozat) **13.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) **14.00** Benny Hill (angol vígjáték sorozat) **14.15** Next Top Model by Cătălin Botezatu (ism.) **16.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **17.00** Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora **19.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **20.20** A megtorló (amerikai-német akciófilm, 2004) **23.00** Nincs alku (amerikai-német akcióthriller, 1998) **1.30** Xena (amerikai kaland sorozat) (ism.) **2.15** A megtorló (amerikai-német akciófilm, 2004) (ism.)

TV2

7.00 Alexandra Pódium (ism.) **7.25** Tények Reggel **8.00** Mokka **10.00** Mokka habbal **10.30** Stahl konyhája **10.40** Babapercek **10.45** Teleshop **12.15** Árva angyal (ism.) **13.10** Az élet iskolája (kan.-am. családi film, 2005) **15.10** EZO.TV **16.20** Rex felügyelő (krimisor.) **17.20** Edina és Joshi (talk show) **17.25** Marina (mexikói-am. sor.) **18.25** Update Konyha **18.30** Árva angyal (mexikói sor.) **19.30** Tények **20.05** A 40 milliós játszma **Élő játék-show** **21.10** Aktív **21.45** Jóban Rosszban (magyar sor.) **22.25** Hawaii Five-0 (amerikai sor.) **23.25** Zsaruvér (am. krimisor.) **Közben:** Kenósorsolás **0.25** Hősök (am. sor.) **1.25** Tények Este **1.55** EZO.TV **2.55** Smallville (am. akció sor.)

PRIMA TV

6.00 Cseresznye a tortán - reality show (ism.) **7.00** Szívek találkozása (ism.) **8.00** Kandikamera **8.20** Sport Florentínával **8.30** Lovintza bemutatja **9.00** Flash Gordon (am. akció sor.) **10.00** Teleshopping **10.30** Sport, diéta és egy sztár (ism.) **11.00** Farmer, feleséget keresek! - reality show **13.00** Timon és Pumbaa (rajzf. sor.) **13.30** Teleshopping **14.00** Szívek találkozása (indiai sor.) **15.00** NCIS (amerikai krimisor.) **16.00** Samurai Girl (amerikai sor.) **18.00** Hírek, időjárásjelentés **19.00** Sport **19.30** Cseresznye a tortán - reality show **20.30** Az Angyal (amerikai akciófilm, 1996) **23.00** Komédia óra **0.00** Krokodil Dundee 2. (ausztrál-amerikai kalandfilm, 1988) **2.30** Az Angyal (amerikai akcióf.) (ism.)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé **10.00** Menyet anyának **5 12.30** Hírek **13.15** Légy az enyém - reality show **15.00** Teleshopping **15.15** Titkos szerelem (török sorozat) **16.45** Célpontonban **18.45** A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **20.00** Ellenállásteszt - szórakoztató műsor **21.00** Apja lánya - reality show **23.00** Ha ügyes vagy pénzt nyerhetsz **0.00** Börtönajtó (amerikai horror, 2007)

HÍR TV

7.00 Paletta **7.30** Lapzártá **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás **10.05** GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin **10.30** Értékmentés más-ként (ism.) **11.00** Híradó **Friss napi információk** **11.30** Soroló (ism.) **A vidék magazinja** **12.05** Vonalban (ism.) **13.00** Déli híradó **13.30** Hungarorama **14.00** Híradó **Vitaműsor újságírókkal** **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Zöld övezet (ism.) **15.30** Iskolapélda (ism.) **16.00** Híradó **Friss napi információk** **16.30** Felfedező **17.05** BBC Reporters **A BBC riportműsora** **17.30** BBC Hard Talk **18.00** Híradó **18.30** Európai híradó (ism.) **19.05** Civil kaszinó **Hűsbavágó kérdések, civil válaszok** **20.00** Híradó **21.05** Péntek 8 **Mondatvadászat** **22.00** Híradó **21** **22.30** Célpont **23.00** Híradó **23.30** Riasztás (ism.) **0.05** Péntek 8 (ism.)

DISCOVERY

7.00 Ötödik sebesség **8.00** Autókereskedők - Bond Bug **9.00** Halálos fogás - Nincs második esély **10.00** Piszkos munkák - A rákás **11.00** Végzetes másodpercek **12.00** Amcsi motorok - Mountain Creek motor **14.00** Állítólag... - Alaszka különkiadás **15.00** Piszkos munkák - A környezetbarát **16.00** Hogyan készült? **17.00** Halálos fogás - A nyomorúság tengere **18.00** A túlélés törvényei - Texas **20.00** Állítólag... - Szökés a börtönből **21.00** Széttépítők - Viharálló házak **21.30** Hogyan készült? **22.30** Piszkos munkák **23.30** Rossz Kemp - Kalózok nyomában - Szomália **0.30** Megúsztam élve! - Tűszok a könyvtárban **1.30** Amerika kapuja - Bombakeresés **2.30** Széttépítők - Viharálló házak **3.00** Állítólag... - Szökés a börtönből

ETV

7.00 Napraforgó **9.00** Többzsemkőzt ism. **16.00** Délutáni Híradó **16.15** Többzsemkőzt ism. **16.35** Kárpát Expressz **17.00** Átjáró **17.30** Délutáni Híradó **17.50** Egészségpercek **18.00** Reggeli terefere ism. **18.30** Híradó **19.30** Esti Híradó **20.00** Simon Emőke, Török Ferenc: Szórványban Fehér megyében **21.00** Kultúrcsepp, ism. **21.30** Híradó **22.00** Átjáró ism. **22.30** Híradó

Március 24., csütörtök

Az év 12. hete és 82. napja, hátravan 283 nap

Ma **Gábor** és **Karina** napja van.

A Gábor héber eredetű férfinév, a Gabriél magyar változata. Jelentése Isten embere vagy Isten erősnek bizonyult.

A Karina olasz eredetű női név, jelentése csinos, becses, de lehet a Karin továbbképzése is.

Holnap az **Iren**, **Írisz** és **Lúcia** nevéket köszöntjük.

Évforduló

- 1684 – ezen a napon született Bél Mátyás lelkész, író, tudós. Ma is forrásértékű munkája az ötkötetes *Notitia Hungariae novae historico-geographica*, vagyis Az új Magyarország történeti-földrajzi ismertetése. A mű tíz vármegye leírását tartalmazza.

- 1971 – ezen a napon halt meg Kiss Manyi Kossuth- és Jászai Mari-díjas színésznő.

- 1992 – Megszűnt a vízumkényszer a Magyar Köztársaság és az NSZK között.

Vicc

Hatalmas tömeg van a buszon, az utasok mégis az ajtók közelében szoronganak, a busz belseje szinte üres. Ekkor megszólal a sofőr:

– Megkérném az összes csinos, okos nő és jóképű férfi utasunkat, hogy húzódjanak a busz belsejébe,

hogy legyen helye az összes buta, rusnya utasnak az ajtók mellett.

Recept

Töltött spárgatök kapormártással

Hozzávalók: 1 db 1,20 kg-os spárgatök, 40 dkg borjúhús, 2 db zsemle, 2 dl tej, 5 cl tej, 1 db tojássárga, 5 cl tejszín, 3 g fehér bors, 1 csomó zöldpetrezselyem, 4 dkg vaj, 5 dl húsleves, só. **A mártáshoz:** 4 dkg vaj, 4 dkg liszt, 2 dkg vöröshagyma, 1 csomó kapor, 2 dkg cukor, fél citrom, 2 dl tejföl, 1 dl tejszín, só.

Elkészítése: A spárgatöket meghámozzuk, két végét levágjuk, a belső magházrészét kikaparjuk. A borjúhúst a tejben áztatott és kicsavart zsemélével együtt ledaráljuk. Hozzáadjuk a tojássárgát, 5 cl tejszínt, majd sóval, őrölt fehér borssal és apróra vágott zöldpetrezselyemmel ízesítjük. Az így elkészített töltelékkel a spárgatökbe töltjük. A tököket egy vajazott tepsibe helyezzük, húslevest öntünk alá, és a sütőbe tolva puhára pároljuk. A vajból és a lisztből világos rántást készítünk, hozzáadjuk a leeresztett vöröshagymát, jól áthevítjük, majd beletesszük az összevágott kaptort is. A tök párolásából megmaradt húslevessel felengedjük, sóval, cukorral, citromlével ízesítjük. Hozzáadjuk a tejfölt és a tejszínt és felforraljuk. A megpárolt töltött tököket felszeleteljük, ráöntjük a kapormártást.

A következő napok időjárása

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál	Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Derült, napos időre lehet számítani. Csapadék nem valószínű. Reggelre Erdélyben néhol párás lesz a levegő. A nyugati szél többfelé megerősödik. A legmagasabb nappali hőmérséklet 13 és 18 fok között alakul.	Arad	14°C	1°C
	Brassó	13°C	2°C
	Bukarest	18°C	3°C
	Csikszereda	12°C	2°C
	Kolozsvár	14°C	2°C
	Marosvásárhely	13°C	1°C
	Nagyvárád	14°C	3°C
	Szatmárnémeti	14°C	3°C
	Temesvár	14°C	3°C

Sajtótörvény

Horváth István

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Úgy érzi, hogy magánélete teljesen rendben van, mégis valami feszültség van lelkében. Próbálja az okot megkeresni, és utána rendbe teheti a dolgot.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Ma hatalmas lehetőségekre talál. Ne tétovázzon, gyorsan éljen velük. Semmit se szalasszon el, legyen nagyon figyelmes. Valaki azonban irigylí sikerét.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Fontos döntésében hallgassa meg annak a véleményét, akiben a legjobban bízik. Határozzon a saját legjobb belátása szerint.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Elfeledkezett valamiről, ami fontos lehet a pénzügyek tekintetében. Leterheltsége most kisebb, végére járhat rendezetlen ügyeinek.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Új érdeklődési kör érezheti hatását. Előadásokat tart, tanít, esetleg döntőbíróként szerepel egy családi ügyben. Többször is lehetőséget kap nyilvános szereplésre.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Megtalálja a választ, a megoldást egy személyes problémájára. Ha egy kapcsolatnak vége szakad, ez annyit jelent, hogy nem tudta kiállni az idők próbáját.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A családja körében érezheti magát biztonságban, és a tőlük kapott bátorítás megszilárdíthatja a jellemét. A gyerekek összekötik a házastársakat, ez azonban nem az a viszony, amelynek köze lehet a szerelemhez.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Szerelme csak lassan akar előrehaladni kapcsolatukban. Rá kell jönnie, okosabb, ha türelemmel van, és hajlandó várni.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egy otthoni probléma megoldásához ne adjon esélyt az érzelmileg szegény rokonoknak. Óvja fizikai és mentális egészségét.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Legyen óvatos és megfontolt, mert ha hibát vét, akkor tovább romlik a helyzet. Partnerével kiegyensúlyozott a viszonyuk, szerelemben egymásra találhatnak.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Nagyszerűen alakulnak dolgai, ügyei rendezettek, anyagi téren sincs semmi gond. Kellően nyugodt és megfontolt. A kétséges helyzetet is saját javára képes fordítani.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Valaki akaratlanul megsérti, és ettől egész nap rossz érzése van. Jobb tisztázni a dolgot, mint sérelmeket gyűjteni. Este kapcsolódjon ki egy jó olvasmánnyal.

***	EGYKORI NYELV KUTATOJA	ALEXANDER BECÉZVE	LENGYEL NOB-JEL	GYORS TEKINTET	RÓMAI APROPENZ VOLT	NORVÉG AUTOJEL	ÁRAMFEJLESZTŐ	MASHOVA MASOL	... PAULO; BRAZIL VÁROS
BETEGSÉG SZAKASZA									
NÉMET ALAJOS						BASZK SZERVEZET			
SVAJCI MONDAHÓS (VILMOS)					ALLAMSZÖVETSEG				
RÓMAI 9			ORMERTEK		EZEN A HELYEN				JEZUS EGYIK TÁNTIVANYA
INY KÖZEPE!	APA		INFORMACIO-HALMAZ					SZEKUNDUM	
VALAMI IRANYBAN	... MADRID; SPANYOL KLUB							KÖNNYŰ BOR	
ELO SZERVEZET EGYSEGE						ARON BECÉZVE			
ÖSSZEJÖVETEL						... MER, AZ NYER			
... PACINO; AMERIKAI SZINESZ					ELEMI PARANY				
					KÖZEPEN FELZAR!				
			FORRÓ EGŐVI VIZI EMLŐS						

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László

Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás

Vezető publicista: Ágoston Hugó

Főmunkatársak: Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők: Moldován Árpád Zsolt (Aktuális) Bogdán Tibor (Hátér) Baló Levente (Kultúra) Szakács Zsuzsanna (Gazdaság) Turós-Jakab László (Sport) Farkas István (Média) Orosz Anna (Életmód) Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasszerkesztő: Osváth Annamária

Tudósítók: Antal Erika – 0740-106684 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő: Tofán Levente

Grafikus: Horváth István

Tördelőszerkesztők: Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser: Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak: Baricz István – 0788-488739 Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos: Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

F95 FM
SICULUS
Rádió

95.1 fm
Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 fm
PROFI
RÁDIÓ
A ZENE ARAD BELŐLE

MÉDIAPARTNEREK
KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

„Bolygó hollandiak” Pesten

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Pár nap leforgása alatt két fordulót is lebonyolítanak a 2012-es labdarúgó-Európa-bajnokság európai selejtezőcsoportjaiban, idén először játszanak a válogatottak.

Három mérkőzésen gyűjtött két sovány pontcskával Románia az ötödik a D csoportban, csak az egypontos Luxemburgot előzi meg. A szombat esti, zenicai mérkőzés pedig a házigazda Bosznia-Hercegovinának is létfontosságú, hiszen a bosnyákok is az osztályzót jelentő csoportmásodik helyet célozzák. A 20.15 órakor kezdődő mérkőzésen spanyolok bíráskodnak, élükön Fernando Teixeira Vitienes-szel, a találkozóról a *TVR 1* számol be előben.

A kezdő tizenegy összeállításánál Răzvan Lucescu égi ihletre vár, s egyelőre csak abban biztos, hogy a csapat gerincét Pantilimon – Săpunaru, Chivu, Raț – Torje, Alexa – Mutu alkotja. A hátsó sorban Tamaș és D. Goian közül kell választania a szövetségi kapitánynak, előbbi mellett a tapasztalat, utóbbi mellett pedig a pillanatnyi forma szól – mi előbbire tippelünk. A középpályán, középen, valószínűleg Florescu lesz Alexa társa, míg a bal szélén Deac és

Kudarcsozatnak vetnének véget a magyarok. Huszti Szabolcs, Bodor Boldizsár és Buzsáky Ákos

Zicu a két fő variáns. A dilemma a hátsó sorhoz hasonló, a megbízható Deac kedvezményezett lehet a bomba formában levő Zicival szemben. A csatársorban mintha könnyebb lenne a választás, hiszen Marica lényegesen tapasztaltabb a Galatánál eddig nem remekelő Bogdan Stancunál. Ha jóslataink beválnak, „Kicsi” Lucescu a Pantilimon – Săpunaru, Tamaș, Chivu, Raț – Torje, Alexa, Florescu, Deac – Mutu, Marica összeállításnak szavaz bizalmat.

A bosnyák kezdőtizenegyből csak a nemrég közlekedé-

si balesetet szenvedett első számú hálóőr, Hasagic hiányzik majd. Safet Susic szövetségi kapitány minden bizonnyal a Sehic – Mravac, Mujdza, Lulic, Spahic – Rahimic, Pjanic, Misimovic, Ibricic – Dzeko, Ibisevic kezdőtizenegyét veti be.

Mire a sorok napvilágot látnak a pénteki magyar-hollandra kibocsátott 25.311 belépő bizonyára mind elkelt: a Puskás-stadionban telt ház várja az E csoport első két helyezettjének összecsapását. A helyi idő szerint 20.30 órakor kezdődő Magyarország–Hollandia-csoportrangadón spanyolok

fűjják a sípot, élükön Carlos Velasco Carballóval.

Budapesten 14. alkalommal találkozik egymással a magyar és a világbajnoki ezüstérmes holland labdarúgó-válogatott. Eddig a hollandok hat, a magyarok öt sikert könyvelhettek el a két döntelen mellett, de a legutóbbi öt találkozáson mindannyiszor a tulipánországiak diadalmaskodtak. Egervári Sándor együttese egy szinte három évtizedes kudarcsozatnak vethet véget, hiszen a magyarok 1984 októberében nyertek utoljára az „Oranjék” ellen (2-1 Rotterdamban). A leg-

utóbbi két összecsapáson hengereltek a hollandok: 1994-ben, Eindhovenben 7-1-re, tavaly nyáron pedig Amszterdamban 6-1-re nyertek.

Bert van Marwijk holland szövetségi kapitány gondban van, hiszen nem számíthat Maarten Stekelenburgra, Arjen Robbenre, Theo Janssenre, Klas-Jan Huntelaarra, Hedwiges Maduróra és Mark van Bommelre sem. Ezzel szemben Egervári legjobb csapatát állíthatja ki, ideszámítva a könnyebb sérüléssel bajlódó Dzsudzszák Balást is. A péntek esti, budapesti mérkőzés visszavágóját már kedden megrendezik Amszterdamban.

Pénteken még Ausztria–Belgium- (A csoport), Szerbia–Észak Írország- (C), Szlovénia–Olaszország- (C), Luxemburg–Franciaország- (D) és Spanyolország–Csehország- (I, a magyar Kassay Viktor vezet) mérkőzéseket rendeznek, szombaton pedig Németország–Kazahsztán- (A), Örményország–Oroszország- (B), Andorra–Szlovákia- (B), Írország–Macedónia- (B, a magyar Vad István vezet), Albánia–Fehéroroszország- (D), Grúzia–Horvátország- (F), Izrael–Lettország- (F), Málta–Görögország- (F), Wales–Anglia- (G), Bulgária–Svájc- (G), Ciprus–Ízland- (H) és Norvégia–Dánia- (H) találkozókat tűztek másorra. ◀

Röviden

Hengerelt a Nagyvárad

A férfi-kosárlabdabajnokság pótolta, illetve előrehozott mérkőzésein: CS Municipál–Steaua-Turabo 71-84 és Nagyvárad CSM–Brassói CSU Cuadripol 95-60. A 28. forduló mérkőzéseit pénteken, szombaton és vasárnap bonyolítják le.

Magyarok és románok Miamiában

Czink Melinda 6-3, 5-7, 6-4-re kikapott a német Sabine Lisickitől szerdára virradóra a 4,5 millió dollár összdíjazású kemény pályás női tenisztorna első fordulójában, ezzel kiesett. Csakúgy, mint honfitársa, Arn Gréta, akit a kínai Suaj Peng győzött le 6-1, 6-2-re. Búcsúzott a román Sorana Cârstea is: 6-3, 6-7 (5), 6-3 a kínai Csie Csönggel. Monica Niculescu 6-1, 7-6 (2) arányban bizonyult jobbnak Bojana Jovanovszkinál és következő ellenfele is szerb, a volt világbajnok Jelena Jankovic. Simona Halep 6-3, 6-2-re verte a lengyel Ursula Radwanskát és a második fordulóban az orosz Szvetlana Kuznyecovával mérkőzik.

Balszay Károly Eb-címért bokszol

Az Európai Boksziunió (EBU) nagyközépsúlyú Eb-címért lép ringbe legközelebb Balszay Károly. Ellenfele az övet birtokló lengyel Piotr Wilczewski lesz, akit egyszer megvert már a magyar bokszoló. A mérkőzés valószínűleg májusban lesz, várhatóan Lengyelországban, de az Univerzum tárgyal még egy német sportcsatornával a közvetítésről, így a helyszín még változhat.

Szusza Ferenc-gálamérkőzés

Emlékmérkőzésen fogadja szombaton 15 órakor a lengyel Górnik Zabrzezét az Újpest labdarúgócsapata, a találkozó jegybevitelét Szusza Ferenc szobrának felállítására fordítják. A lila-fehér klub tegnapi sajtótájékoztatóján elhangzott, hogy a Magyar Útra közel 1500 szerkesztő érkezett Lengyelországból. A jegyek ára 1200 forint, de a diákok kedvezményesen, 500 forintért juthatnak belépőhöz.

Tomori Zsuzsanna marad a Fradinál

A következő szezonban is a Ferencváros női kézilabdacsapatának játékosa lesz a válogatott Tomori Zsuzsanna. A 23 éves átlövő már aláírta a szerződés-hosszabbítást. Korábban Kovacsicz Mónika 2013. június végéig, Szamoránsky Piroska pedig 2014. június végéig kötelezte el magát a zöld-fehér gárdához.

Óceántól óceánig Dakar

Rali

ÚMSZ

▶ Mar del Platából rajtol és Limában ér célba a 2012-es Dakar-rali mezőnye. „Egy labdarúgó-mérkőzés taktikai hadrendjéhez hasonló a lebonyolítás, 5-5-4-gyel állunk ki: öt szakasz lesz Argentínában, öt Chilében és négy Peruban – ismertette a programot Étienne Lavigne sportigazgató. A rajt azért lesz Mar del Platában, hogy megvalósulhasson a parttól partig koncepció, vagyis az Atlanti-óceántól a Csendes-óceánig tartson a verseny. A mezőny az első napon dűnés szakaszt teljesít, majd északnak tart Argentínában, átkel az Andokon, aztán pihen egy napot az öt chilei szakasz után. Ezt követően megint északnak veszik az irányt a résztvevők, hogy az utolsó napokon – a rali történetében először – Peruban is versenyezzenek. A chilei és perui etapok többsége sivatagi lesz. A Dakar-ralit 2009 óta bonyolítják le Argentínában és Chilében annak következményeként, hogy terrorfenyegettség miatt 2008-ban törölni kellett a versenyt az eredeti helyszínen, Afrikában. ◀

Sepsiszentgyörgyi siker

Kosárlabda

ÚMSZ

▶ A női kosárlabda-bajnokság első értékcsoportjának utolsó mérkőzésén a Sepsi BC 64-59-re nyert a Szatmárnémeti CSM ellen, ez volt Dan Fleseriu csapatának első veresége az alapszakaszban.

Az alapszakasz végeredménye: 1. Szatmárnémeti CSM 27 pont, 2. Aradi ICIM 26, 3. Sepsi BC 23, 4. Temesvári BCM Danzio 21, 5. CS Teleorman Alexandria 20, 6. SCM CSS Craiova 19, 7. Rapid 16, 8. Olimpia 16.

A rájátszás következik, amelyben az első négy helyezett a bajnoki címért folytatja, a többiek pedig az 5-8. helyekért. Két győzelemig Szatmárnémeti–Temesvár és Arad–Sepsi BC-párosításban, váltakozó pályaválasztói joggal játszanak, április elsején, 5-én és – ha még szükséges – 8-án. Ugyanazokon a napokon és szintén két győzelemig, az 5-8. helyezett Alexandria–Olimpia- és Craiova–Rapid-párosításban játszanak „elődöntőt”. A helyosztókat (3-4., 5-6., és 7-8. helyek) ugyanabban a rendszerben bonyolítják le, a játéknapi április 11., 14. és 17.

A bajnoki cím sorsa felől legtöbb öt mérkőzés dönt:

április 12-én és 13-án az alapszakaszban jobban helyezett csapat a házigazda, majd 17-én és 18-án a gyengébben helyezett gárda. Ha mindig érvényesül a hazai pálya előnye, és mindent eldöntő ötödik összecsapásra kerül sor, azt megint az alapszakasz végén előkelőbb helyen zárt gárda otthonában rendezik meg.

A második értékcsoportban (A2, 9-14. helyezettek) nem rendeznek rájátszást, a végső sorrend az oda-vissza mérkőzések alapján alakult ki és az alábbi: 9. Gyulafehérvári LPS 20 pont, 10. Kolozsvári U 18, 11. Brassói Galactica Olimpia 14 pont, 12. Nagyvárad CSM 14, 13. Politehnica Național Iași 13, 14. Buk. Sportul Studentesc 11.

A hét végén, pontosabban pénteken és szombaton, a női Román Kupa négyes döntőjét (Final Four) rendezik meg Szatmárnémetiben. Az első napon Aradi ICIM–Sepsi BC- és Szatmárnémeti CSM–SCM CSS Craiova-találkozókra kerül sor, másnap a vesztesek a harmadik helyért játszanak a két győztes pedig a serlegért. Vasárnap, Désen, az All Star-gálát rendezik meg, a bajnokság legjobb hazai és külföldi játékosából összeválogatott csapatok részvételével. ◀

Menesztették vagy sem?

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ A gyenge eredmények miatt kedden menesztették Gheorghe Hagit, a Galatasaray labdarúgócsapatának vezetőedzőjét a *Lig TV* és a *CNN Türk* tv-csatorna úgy tudja, hogy a román szakember szerződését a vezetőséggel folytatott másfél órás tárgyalás után bontották fel, helyét ideiglenesen Tuguay, a másodedző vette át. Az isztambuli csapat kiesett a Török Kupából és a bajnokságban az eddigi 26 mérkőzésen 13 alkalommal kapott ki, jelenleg a 11. helyen áll. A „Kárpátok Maradonájának” becézett Hagi, aki októberben foglalta el a kispadot, játékosként 2000-ben elhódította az UEFA-kupát a török alakulattal.

totta az UEFA-kupát a török alakulattal.

A sajtóértesülésekkel ellentétben, Giovanni Becali, Hagi ügynöke azt nyilatkozta, hogy nincs szó menesztésről. Hagi kedden este tért vissza Isztambulba, az Atatürk-reptéren nagyon idegesen viselkedett, és nem nyilatkozott az újságíróknak. Tény azonban, hogy a sajtó által idézett vezetőtanácsi ülésre valóban sor került, de annak végén Adnan Polat klubelnök azt nyilatkozta, hogy az edzőkérdés nem került terítékre a másfél órás megbeszélésen. Tegnapi bizonytalanabbá vált a helyzet, hiszen Hagi rendes edzést tartott a Cim-Bom alakulattal, miután visszatért a háromnapos mini-vakációról. ◀

Gheorghe Hagi, aki úgy látszik, még marad a Galatánál. Fotó: Mediafax